

KÖNYVTÁRI FIGYELŐ

KÜLFÖLDI SZEMLE

**KÉZIRATKÉNT KIADJA AZ ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR
KÖNYVTÁRTUDOMÁNYI ÉS MÓDSZERTANI KÖZPONT**

5. ÉVFOLYAM

1959. 8. SZÁM

KÖNYVTÁRI FIGYELŐ

KÜLFÖLDI SZEMLE

KIADJA

AZ ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR
KÖNYVTÁRTUDOMÁNYI ÉS MÓDSZERTANI KÖZPONT

5.évf.

1959.

8.sz.

A SZOVJET KÖNYVTÁRÜGY HELYZETE
ÉS MEGJAVÍTÁSÁNAK MÓDJAI

A Szovjetunió Kommunista Pártja
Központi Bizottságának határozata

Az SzKP Központi Bizottsága a közelmúltban határozatot hozott "A szovjet könyvtárügy helyzetéről és megjavításának módjairól." A határozat megállapítja, hogy a szovjet hatalom évei alatt a könyvtárügy jelentős fejlődést ért el. A közművelődési könyvtárak száma tizszer nagyobb mint a forradalom előtt, a könyvtárak állománya pedig 69-szeresen meghaladja az akkori idők könyveinek számát. Szakadatlanul növekszik az olvasók tábora is. A könyvtárak, a XXI. pártkongresszus határozatának végrehajtása során, jelentős munkát végeznek a könyvek népszerűsítése terén, hozzájárulnak a munkások, kolhozparasztok és az értelmiség általános műveltségi, politikai, kulturális és tudományos műszaki színvonalának emeléséhez, segítséget nyújtanak a párt-, a tanácsi és társadalmi szervezeteknek a dolgozók kommunista nevelése terén.

A könyvtárak munkájának tartalma és színvonala azonban még sok vonatkozásban nem felel meg a társadalomépítés

feladatainak. Számos könyvtár elszakadt a gyakorlati élettől, rosszul elégíti ki a dolgozók politikai, termelési, szépirodalmi, tudományos-műszaki és tájékoztató irodalom iránti igényeit. A könyvtárakban sok elavult, tudományos és gyakorlati jelentőségét veszített irodalom halmozódott fel, de ugyanakkor hiányzanak a jó könyvek olyan fontos ismeret-ágak köréből, mint a gépesítés, automatizálás, gyártás-technológia; rendkívül kevés az irodalom a mezőgazdaság időszerű kérdéseiről, a kiemelkedő tapasztalatokról; nincs elég könyv a nagy tömegeket foglalkoztató szakmákban dolgozó emberek részére.

Számos könyvtárban rossz az olvasószolgálat, nem jól használják fel azt a sokféle lehetőséget, amellyel eljuttatható a könyv az olvasóhoz, nincsen megszervezve a tájékoztatás az új beszerzésekről, rendkívül gyenge a bibliográfiai ismeretek népszerűsítése a lakosság körében, kivált a tanulók és egyetemi hallgatók között. Ennek azután az a következménye, hogy a lakosság jelentős része elcsúszik a könyvtári szolgáltatásoktól, nem kapja meg a szükséges támogatást egy-egy könyv önálló tanulmányozásához.

Komoly fogyatékoságok vannak a bibliográfiai munkában. A kiadásra kerülő bibliográfiák gyakran nincsenek kapcsolatban a kommunizmus építésének gyakorlati szükségleteivel, távolról sem felelnek meg a műszaki haladás, a termelés komplex gépesítése és automatizálása, a dolgozók eszmei-politikai és műszaki-tudományos színvonala emelése terén támasztott követelményeknek. Rendkívül kevés bibliográfia jelenik meg a különböző olvasó kategóriák számára a tudomány, a technika, a termelés konkrét kérdéseiről, majdnem teljesen hiányoznak a legnagyobb tömegeket foglalkoztató szakmákban dolgozó emberek részére a bibliográfiák. Ugyanakkor nem ritka az azonos kérdésekről megjelenő azonos típusú bibliográfiák kiadása sem, ami felesleges párhuzamosságot idéz elő, szétforgácsolja a munkaerőt és az állam pénzét.

Sok könyvtár pénzügyi és műszaki bázisa elégtelen. Egyes könyvtáraknak nincsen saját épülete, nincsenek olvasótermei, s így alkalmatlan helyiségekben, magánházakban nyertek elhelyezést. Sok könyvtárban nincsen elég asztal, szék, katalógusfiók, polc. Sok nagykönyvtár felszerelése elavult, lassan vezetik be a könyvtári munkafolyamatok gépesítését és automatizálását. Nem fordítanak elegendő figyelmet arra, hogy könyvtárakat építsenek

pénzügyi alapjaiból.

Rossz a könyvtárosok kiválasztása és képzése. Az állami közművelődési könyvtárak dolgozóinak több mint 70 százaléka nem rendelkezik semmiféle könyvtárosi szakképzettséggel, nincsen megszervezve a tudományos-műszaki, a főiskolai- és a szakkönyvtárosok képzése, nagyfokú a könyvtári dolgozók ide-oda hullámozása és csereberélése.

A fenti komoly fogyatékok arról tanuskodnak, hogy a Szovjetunió Művelődésügyi Minisztériuma, a Szovjetunió Felső- és Középfokú Szakoktatási Minisztériuma, a szövetséges köztársaságok oktatás- és művelődésügyi minisztériumai, a Szovjetunió Szakszervezetének Központi Tanácsa, valamint igen sok párt-, tanácsi, szakszervezeti és komzomol-szervezet nem irányítja kellőképpen a könyvtárügyet, nem támogatja kellő mértékben a könyvtárakat pénzügyi és műszaki bázisuk fejlesztésében, az olvasókkal való kapcsolatuk erősítésében, a káderek kiválogatásában és nevelésében. A társadalom kevés helyet kap a könyvtári munka kérdéseinek megoldásában, a könyvtári tanácsok szerepe még mindig jelentéktelen; ezek nem gyakorolnak lényeges hatást a dolgozóknak a könyvekkel való ellátására.

Az SzKP KB azt javasolta a szövetséges köztársaságok kommunista pártjai központi bizottságainak, a határterületi, megyei, városi és járási pártbizottságoknak, a szövetséges köztársaságok minisztertanácsainak, a Szovjetunió Művelődésügyi Minisztériumának, a szövetséges köztársaságok művelődésügyi és oktatásügyi minisztériumainak, a Szovjetunió Minisztertanácsa mellett működő Állami Tudományos és Műszaki Bizottságnak, a Szovjetunió Felső- és Középfokú Szakoktatási Minisztériumának, a Szovjetunió Szakszervezete Központi Tanácsának, valamint a helyi tanácsi szervezeteknek, küszöböljék ki a fent említett fogyatékokat a könyvtárak munkájából, tegyék meg a szükséges intézkedéseket munkájuk gyökeres megjavítására, hassanak oda, hogy a könyvet felhasználják a szovjet emberek kommunista tulajdonságainak kifejlesztése érdekében. El kell érni, hogy a könyvtárak a politikai, általános műveltségi, mezőgazdasági és szakmai ismeretek tömegpropagandájának valóságos központjai és a pártszervezetek támaszai legyenek a dolgozók kommunista nevelésében.

Az SzKP KB úgy véli, hogy a könyvtárak fő feladata a XXI. párt-

Kommunista Párt és a szovjet kormányzat politikájának és határozatainak magyarázata, aktív segítségnyújtás a pártnak és az államnak a szovjet emberek fokozott kommunista öntudatra való nevelésében, a kulturális és műszaki színvonal emelésében. A könyvtárak nyujtsanak segítséget a munkásoknak, a kolhozparasztoknak és az értelmiségnek ahhoz, hogy tökéletesedjenek ismereteik, kialakuljon esztétikai izlésük, hogy elsajátítsák a tudomány és a technika vívmányait, valamint a legjobb munkamódszereket, támogassák a könyvtárak az ifjuság politechnikai képzését és magas színvonalu erkölcsi tulajdonságaik kifejlesztését. Szélesebb körben kell megszervezni a könyvpropagandát, jobban kell feltárni és felhasználni a könyvállomány kincsseit, hozzáférhetőkké kell azokat tenni minden állampolgár számára, és elő kell mozdítani - elsősorban a tanulóifjuság körében - annak fokozott felhasználását; segíteni kell az olvasónak az irodalom kiválogatásában és a kiválasztott könyvek önálló tanulmányozásában.

A szövetséges köztársaságok kommunista pártjainak központi bizottságai, a határterületi, megyei pártbizottságok, a szövetséges köztársaságok minisztertanácsai, a Dolgozók Küldöttéi Tanácsának határterületi és megyei végrehajtó bizottságai, a Szovjetunió Szakszervezetei Központi Tanácsa, a Szovjetunió Minisztertanácsa mellett működő Állami Tudományos és Műszaki Bizottság, a Szovjetunió Felső- és Középfoku Szakoktatási Minisztériuma és a helyi népgazdasági tanácsok utasítást kaptak arra, hogy vizsgálják meg és oldják meg a könyvtárak pénzügyi és műszaki bázisának megjavításával kapcsolatos kérdéseket. A következő két-három év alatt fel kell kutatni azokat a lehetőségeket, amelyek révén a könyvtárak megfelelő helyiségekhez juthatnak, butorzattal és könyvtári felszereléssel kell őket ellátni.

Elismerést érdemel azoknak a kiváló kolhozoknak a kezdeményezése, amelyek felépítették saját jól berendezett könyvtáraikat és olvasótermeiket. A KB ajánlja a kolhozoknak, a fogyasztó- és termelőszövetkezeteknek, hogy ne csak az építkezésben nyujtsanak a könyvtáraknak segítséget, hanem az állomány gyarapításában, különösképpen ^{olyan} szakirodalom, tankönyvek, kézikönyvek, időszak kiadványok beszerzésében, amelyek segítséget adnak a növénytermelőknek, az állattenyésztőknek, a gépkezelőknek és a mezőgazdasági termelés más szakmunkáskategóriáinak.

Semmiféle intézkedés vagy eszköz nem használhatja fel a könyv-

tárak helyiségeit más célokra, nem telepítheti át a könyvtárakat rosszabb helyiségekbe.

Meg kell vizsgálni annak lehetőségét, hogyan lehetne az alkalmatlan helyiségekben lévő könyvtárakat megfelelő helyiségekbe telepíteni, a különféle szervezetek és intézmények irodáinak összevonása révén.

A városok és lakónegyedek beépítési tervének készítésénél és jóváhagyásánál, valamint (munkástelepüléseken és faluhelyen épülő) kulturházak és klubok építésénél be kell tervezni a közművelődési könyvtárak helyiségeit is.

Hogy az üzemi- és gyári könyvtárakban a párhuzamos munkát el lehessen kerülni, valamint a rendelkezésre álló anyagi eszközöket ésszerűbben fel lehessen használni, a járási, városi, megyei és határterületi pártbizottságok, a szövetséges köztársaságok kommunista pártjainak központi bizottságai a szakszervezeti és gazdasági szervezetekkel karöltve vizsgálják meg a különböző felügyeleti szervek kis könyvtárai egyesítésének kérdését - ha a könyvtárak kis távolságra vannak egymástól - valamint azokét a könyvtárakét, amelyek egyazon üzem, illetve intézmény területén vannak. Új könyvtárak szervezésénél figyelembe kell venni a megfelelő lakosságszámot, valamint azon vállalat, illetve intézmény állami jelentőségét, amely mellett könyvtárat kívánnak szervezni. A kevés lakosu községekben, a meglévő státusok és a rendelkezésre álló hitelkeretek, valamint a szükségletek figyelembevételével, fiókkönyvtárakat, vándorkönyvtárakat és kölcsönző állomásokat kell felállítani. A munkába a társadalom széles rétegeit, a háziasszonyokat, az ifjúságot is be kell vonni. Módszertani segítséget a helyi kulturális szervek nyújtsanak, ugyanők biztosítsák a könyvtárak munkájának koordinálását is.

A szövetséges köztársaságok minisztertanácsai dolgozzanak ki és hajtsanak végre olyan intézkedéseket, amelyek a helyi népgazdasági tanácsok, valamint a helyi ipar üzemiben biztosítják könyvtári berendezések, nevezetesen fém- és fapolcok, könyv- és katalógusszekrények és fiókok, butorzat szélesebb körű gyártását.

A helyi párt- és tanácsi szervezeteknek, a Szovjetunió Művelődésügyi Minisztériumának, a Szovjetunió Szakszervezetei Központi Tanácsának, a Szovjetunió Minisztertanácsa mellett működő Állami Tudományos és Műszaki Bizottságnak, a

A Könyvtári-Figyelő digitális változata. Készült a Könyvtári Intézet megbízásából az Országos Széchenyi Könyvtárban, 2016-ban a szakoktatási Minisz-

tériumának, a szövetséges köztársaságok művelődés- és oktatásügyi minisztériumainak azt javasolják, hogy biztosítsák az állomány gyarapítását és kiegészítését a könyvtárak profilja szerint a legujabb politikai, tudományos-műszaki, termelési, szépirodalmi, tájékoztató művekkel és szemléltető eszközökkel; tegyék meg a szükséges intézkedéseket az elavult kiadványok selejtezésére; szervezzék meg a felesleges példányok és a profilba nem tartozó irodalom szétszétását a megfelelő könyvtárak között, javítsák meg a könyvállomány forgási sebességét és a következő két-három évben oldják meg minden település, minden család könyvellátásának kérdését.

A KB célszerűnek tartja, hogy a könyvtárak mentesüljenek azoktól a szállítási és csomagolási költségektől, amelyek a könyvterjesztő vállalatoktól, illetve könyvtárellátótól való írásbeli rendelés következtében terheltek, és ez a könyvterjesztő vállalatok és könyvtárellátók forgalmi költségeit terhelje.

Hogy a könyvnek az olvasóhoz való eljutását maximális mértékben biztosítani lehessen, minden dolgozónak jogában áll bármely hatóság felügyelete alá tartozó könyvtárat használnia, a zárt típusú könyvtárak kivételével; helytelen ugyanis, ha a könyvtárak szolgálatait csak egyes vállalatok vagy hatóságok kereteire korlátozzák.

A Szovjetunió Művelődésügyi Minisztériumának feladata, hogy teremtsen rendet a könyvtárak új könyvekkel való ellátása terén, szabályozza a könyvtárellátók munkáját, tiltsa meg, hogy rendelés nélkül könyveket küldjenek a könyvtáraknak. Állandóan vegye figyelembe a könyvtárak véleményét és érdekeit a kiadói tervek összeállításánál és a könyvtári állomány gyarapításánál.

A kiadók és a "Szojuzkniga" kötelesek a könyvtáraknak idejében megküldeni a témák szerint összesített jegyzékeket és a következő évre szóló könyvrendelő nyomtatványokat.

A Szovjetunió Művelődésügyi Minisztériuma 1960-tól fogva kezdjen hozzá a szovjet sajtó öt évenként megjelenő összefoglaló bibliográfiáinak és a folyóiratcikkek bibliográfiájának évi kumulatív kiadásához.

A Szovjetunió Állami Nyilvános Tudományos-Műszaki Könyvtára, a központi tudományos-műszaki könyvtárak, az ágazati és szakkönyvtárak részére biztosítani kell a könyvtári feladatok digitalizálását. Készült a Könyvtári Intézet megbízásából az Országos Széchényi Könyvtárban 2016-ban. A munka végzésének

területén a különböző olvasókatégoriák számára; meg kell szervezni a nagy tömegeket foglalkoztató szakmák dolgozói számára az új könyvekről szóló rendszeres tájékoztatást; biztosítani kell a tervszerű munkát a kurrens, retrospektív és témabibliográfiák készítése terén.

A Szovjetunió Művelődésügyi Minisztériumára és a szövetséges köztársaságok művelődésügyi minisztériumaira az a feladat hárul, hogy módszertanilag irányítsák az ország könyvtárait és valamennyi felügyeleti hatóság, szervezet és kolhoz könyvtárának munkáját koordinálják.

A minisztériumok, a Szovjetunió Szakszervezeti Központi Tanácsa, a hatóságok és azok az egyéb szervezetek, amelyek könyvtárhálózáttal rendelkeznek, ellátják a hatáskörükbe tartozó könyvtárak irányítását és biztosítják a társadalom széleskörű részvételét a könyvtári munka megjavításában.

A Szovjetunió Művelődésügyi Minisztériuma, a Szovjetunió Szakszervezeti Központi Tanácsa, a Szovjetunió Minisztertanácsa mellett működő Építésügyi Bizottság dolgozzon ki típus-terveket a közművelődési könyvtárak épületére, készítsen hozzávetőleges működési szabályzatot, állítson össze típus-jegyzéket a közművelődési könyvtárak berendezésére, állapítson meg egységes követelményeket valamennyi hatóság és szervezet könyvtári dolgozóinak minősítésére, valamint általános létszámnormákat és besorolást a különböző típusú állami és szakszervezeti közművelődési könyvtárak számára.

A könyvtári munka állami ellenőrzésének biztosítására a Szovjetunió Művelődési Minisztériumában, a már meglévő státusok keretén belül, Könyvtári Főfelügyeleti Szerv (Glavnaja bibliotecsnaja inszpekciija.Ford.) létesül.

A Lenin Könyvtár feladata, hogy módszertani segítséget nyújtson valamennyi szovjet könyvtár számára és ezekkel konzultáljon a könyvtártudományi és bibliográfiai kérdésekben; a tudományos-műszaki könyvtárak viszonylatában ezt a feladatot az Állami Nyilvános Tudományos és Műszaki Könyvtár látja el.

A KB javasolja a párt-, tanácsi és szakszervezeti szerveknek, hogy döntő módon javítsák meg a könyvtárak irányítását, szélesebb körben vonják be a közvéleményt a könyvtári munkába, ill. a lakosság közötti könyvpropagandába, a könyvtári helyiségek berendezésébe és építésébe; fokozzák a könyvtári tanácsok szerepét, juttassanak azokban szerepet a párt-,

tanácsai és szakszervezeti aktíváknak, tanítóknak, az ipar és a mezőgazdaság szakembereinek, akik majd képesek lesznek arra, hogy a könyvtári munkát szoros kapcsolatba hozzák a gazdasági és kulturális építéssel és a dolgozók kommunista nevelésével.

A Szovjetunió Művelődésügyi Minisztériuma, a Szovjetunió Szakszervezetei Központi Tanácsa, a Szovjetunió Minisztertanácsa mellett működő Állami Tudományos és Műszaki Bizottság egy hónapon belül tartozik kidolgozni és közzétenni a könyvtári tanácsokról szóló határozatot.

A KB azt javasolja a Szovjetunió Művelődésügyi Minisztériumának, a szövetséges köztársaságok művelődésügyi minisztériumainak és valamennyi kiadónak, hogy szervezzék meg a könyvek központi katalogizálását és osztályozását, lássák el a könyvtárakat olyan tan- és szemléltető anyaggal, amelyek segítik az olvasókat a könyvekkel való önálló foglalkozásban, a kézikönyvek, bibliográfiák és katalógusok használatában.

A Szovjetunió Művelődésügyi Minisztériuma, a szövetséges köztársaságok művelődésügyi minisztériumai, valamint más minisztériumok és hatóságok, párt-, tanácsai, szakszervezeti és komszomol szervek erősítsék meg a könyvtárakat jól képzett munkaerővel. Intézkedjenek - különösképpen a tudományos-műszaki, főiskolai és szakkönyvtárakba kerülő - közép- és felsőfoku végzettségű könyvtári dolgozók képzésének megjavítása érdekében. Tervezzenek tanfolyamokat és szemináriumokat a könyvtárosok eszmélet-politikai és szakmai továbbképzése érdekében.

A központi és helyi hírlapok és folyóiratok szerkesztősegei, a rádió és a televízió ismertessék a könyvtári munka tapasztalatait, határozott mértékben javítsák meg a könyvpropagandát. Rendszeresen közöljenek recenziókat és ismertetéseket a legfontosabb tudományágak eredményeiről és a termelési tapasztalatokról. Adják közre a legfontosabb irodalmi művekről szóló ajánló bibliográfiai jegyzékeket, valamint könyveket az egyes szakmákban dolgozó munkások és az ipar ill. a mezőgazdaság főbb ágazataiban foglalkoztatottak segítségére.

Eredeti cím: O szosztojanii i merah ulucsenija bibliotecsno go dela v sztrane.

Megjelent: Partijnaja Zsizn'. 1959. 20.sz. 25-29.p.

OSzK.ford.sz.: 2160.

A KÖZMÜVELŐDÉSI KÖNYVTÁRAK FEJLŐDÉSE
AZ NDK-BAN. (1947-1958.)

A hitleri fasizmus szétzúzása után az NDK jelenlegi területén a közművelődési könyvtárügy állandóan felfelé ívelő fejlődést mutat. Ez is azt mutatja, hogy a munkás-paraszt hatalom feltételei között a lakosság kulturális színvonala döntően megváltozik és az eddig elnyomott osztályok a kulturális javak birtokába jutnak. A kezdetben nehéz gazdasági viszonyok ellenére is az állam nagy arányokban hozzáfogott a közművelődési könyvtárügy kiépitéséhez.

A "Zentralinstitut für Bibliothekswesen" (Központi Könyvtárügyi Intézet) által összeállított alábbi statisztikai táblázatok, amelyek a Német Demokratikus Köztársaság fennállásának tizedik évfordulójára készültek, némi képet adnak erről a fejlődésről.

A KÖNYVTÁRI HÁLÓZAT FEJLŐDÉSE

A közművelődési könyvtárak száma összesen

Év	Könyvtárak száma	Könyvtárral rendelkező községek száma százalékban
1947	3 935	30-40 %
1950	6 049	50-60 %
1954	10 306	93,8%
1955	10 413	95,1%
1956	10 875	95,1%
1957	11 092	96,6%
1958 ^{1/}	11 171	96,6%

A közművelődési könyvtárak fejlődése könyvtártípusok szerint

Év ^{2/}	Közműv. kv. (főhivatású könyvtárossal)	Közműv. kv. (mellékhiv. könyvtárossal)	Gyermek-könyvtárak ^{3/}
1954	779	9447	adatok hiányoznak
1955	868	9460	" "
1956	991	9355	529
1957	1163	9263	666
1958	1179 (10,5 %)	9304 (83,4 %)	688 (6,1 %)

1/ Idsiglones adatok a kerületek (körzetek) összevonása után az 1958-as éven belül. Ez a megjegyzés az 1958-as év valamennyi adatára vonatkozik.

2/ Az előző évekről nem állnak részletező adatok rendelkezésünkre.

3/ A következő intézmények adatait vettük számításba: gyermekkönyvtárak, főfoglalkozású könyvtárossal rendelkező közművelődési könyvtárak gyermek-osztályai, uttörőházak gyermekkönyvtárai és gyermekkönyvtárak fiókjai. A közművelődési könyvtárak gyermekkönyveit nem számítottuk bele ezekbe az adatokba.

1958-ban ezenkívül 166 egyéb kölcsönzőállomása is volt a főhivatású könyvtárakkal rendelkező közművelődési könyvtáraknak (Buchausgabestellen, Haltepunkte der Bibliotheksbusse s hasonlók).

AZ OLVASÓK SZÁMÁNAK NÖVEKEDÉSE

A közművelődési könyvtárak olvasóinak száma összesen

Év	Abszolút számokban	Az NDK összlakosságához viszonyított %
1947	677 387	3,6 %
1950	998 386	5,4 %
1954	1 502 570	8,3 %
1955	1 597 189	8,9 %
1956	1 843 542	10,4 %
1957	1 888 752	10,8 %
1958	1 995 393	11,4 %

1957-ben ezenkívül 153 000 fürdővendéget és szabadságon lévő dolgozót láttak el könyvvel a közművelődési könyvtárak.

A közművelődési könyvtárak olvasóközönségének százalék szerinti összetétele

1957-ben: 30,9 % (583 474) 14 éven aluli olvasó
69,1 % (1 304 928) 14 éven felüli olvasó.

(Az összes olvasók számából 350-et is kellett számítani, mivel az ezekről küldött jelentést nem adták meg életkorok szerint.)

A 14 éven felüli olvasók közül

18,7 % a fiatalok (15-18 éves) olvasó

55,0 % (több mint 717 000) a dolgozó és

45,0 % a nem dolgozó olvasó.

Az NDK összesen 879 729 fiatalok (15-18 éves) lakosának 1957-ben 27,8 százalékát (244 677 fiatalok) a közművelődési könyvtárak látták el könyvvel.

AZ ÁLLOMÁNY FEJLŐDÉSE

A közművelődési könyvtárak állománya összesen

Év	Abszolút számokban	Olvasók ellátottsága (1 olvasóra eső kö- tet-szám)	Lakosság ellá- tottsága (1 la- kosra eső kötet- szám)
1947	2 680 295 kötet	3,9 kötet	0,14 kötet
1950	4 312 356 "	4,3 "	0,22 "
1954	7 586 995 "	5,0 "	0,43 "
1955	8 382 991 "	5,2 "	0,46 "
1956	9 403 521 "	5,1 "	0,53 "
1957	10 154 726 "	5,4 "	0,58 "
1958	10 669 762 "	5,3 "	0,61 "

A közművelődési könyvtárak állományának százalékos
összetétele műfajok szerint

1956-ban: 33,6 % ismeretterjesztő és szakirodalom
47,0 % epika, líra, dráma
19,4 % gyermekirodalom

1957-ben: 33,7 % ismeretterjesztő és szakirodalom
46,2 % epika, líra, dráma
20,1 % gyermekirodalom

A KÖLCSÖNZÉS FEJLŐDÉSE

A közművelődési könyvtárak kölcsönzéseinek száma összesen

Év	Abszolút számokban	Kölcsönadott köt.sz. la- kosonként	olvasónként
1947	10 310 195 kötet	0,5 kötet	15,2 kötet
1950	adatok hiányoznak ^{4/}	-	-
1954	21 474 072 kötet	1,2 kötet	14,2 kötet
1955	23 943 836 "	1,3 "	14,9 "
1956	29 073 280 "	1,6 "	15,8 "
1957	31 706 211 "	1,8 "	16,8 "
1958	33 879 336 "	1,9 "	17,0 "

A közművelődési könyvtárak kölcsönzéseinek százalékos megoszlása műfajok szerint

1956-ban: 15,0 % ismeretterjesztő és szakirodalom
53,0 % epika, líra, dráma
32,0 % gyermekirodalom

1957-ben: 15,2 % ismeretterjesztő és szakirodalom
53,1 % epika, líra, dráma
31,7 % gyermekirodalom

^{4/} Körülbelül 14 millió kötet, olvasónként 14,1 kötet olvasási átlaggal.

A közművelődési könyvtárak útján kölcsönadott ismeretterjesztő- és szakkönyvek számának növekedése

Év	Abszolút számokban	Növekedési index (-1955=100)	Különbség az előző évhez képest
1955	4 273 022	100	-
1956	4 557 578	106,7	6,7
1957	4 780 004	111,8	5,1

A közművelődési könyvtárak fejlődése a költségvetés tükrében
(a megszavazott összeg márkában)

Év ^{5/}	Abszolút számokban	Lakosonként	Olvasonként
1954	16 729 295 ^{6/}	0,99 DM ^{6/}	11,69 DM ^{6/}
1955	18 109 687 ^{6/}	1,08 DM ^{6/}	11,89 DM ^{6/}
1956	22 123 696	1,26 DM	12,00 DM
1957	24 362 493	1,40 DM	12,91 DM
1958	24 850 197	1,43 DM	12,45 DM

5/ Az 1947-es és 1950-es évről nincsenek adataink.

6/ Berlin demokratikus övezetének adatai nélkül. Lakosok száma: az NDK statisztikai évkönyvének (Statistisches Jahrbuch der DDR) adatai alapján, az évi átlagot véve alapul. 1954-től kezdve a közművelődési könyvtárak évi jelentéseiben (Jahresmeldungen der allgemeinen öffentlichen Bibliotheken) szereplő szám adatok.

Eredeti cím: Entwicklung des allgemeinen öffentlichen Bibliothekswesens der DDR 1947-1958.

Megjelent: Der Bibliothekar. 13.Jg. 1959. 6.no. 595-598.p.

OSzK. ford. sz.: 2131.

életünk általános és gyors fejlődésével lépést akar tartani. A tervezés fejlődés viszont ennyit jelent: Az általános és helyi politikai és gazdasági főfeladatokból kiindulva a az adott anyagi lehetőségekkel számot vetve minden egyes intézmény és minden egyes hálózat számára pon-
tos mutatószámokat - tervcélokat - kell megállapítani, s minden erőgk-
ből és minden eszköz igénybevételével e célok és feladatok teljesíté-
sért kell dolgoznunk. Munkánk során minden tartalékot fel kell tárni
és fel kell használni és a lakosság tevékeny közreműködését kell meg-
nyerni.

Sok vitás kérdés és sok új szempont merült fel azokon az értekez-
leteken és megbeszéléseken, ahol a Művelődésügyi Minisztériumnak a hét-
éves tervvel kapcsolatos tervezetét vitatták meg.

AZ OLVASÓK

Közművelődési könyvtáraink munkájának központi kérdése: új olvasók
toborzása. Ennek a feladatnak a teljesítésével közművelődési könyvtára-
ink egyrészt az V. Pártkongresszus és Németország Szocialista Egység-
pártja művelődési konferenciája irányelveinek teljesítéséhez járulnak
hozzá; másrészt pedig új embereknek a könyv, azaz a nevelés, a művelő-
dés és a szórakozás eszköze számára való megnyerése által államunk idő-
szerű feladatainak megoldását közvetlenül is elősegítik. Éppen ezért a
hétéves terv végrehajtása folyamán, az olvasók számával kapcsolatos cél-
kitűzések az egész könyvtárügy legfontosabb tervtétellei; minden további
tételt és minden további munkafeladatot ezekből kell levezetni. A ter-
vezési munka lezárása után egyetlen olyan könyvtár, illetőleg könyvtár-
hálózat sem lehet, amely az olvasók számának növelése tekintetében pon-
tos irányszámok figyelembevétele nélkül működik.

A hétéves terv megvitatása során az tűnt ki, hogy 1965-ig lehet-
ségesé válik az NDK közművelődési könyvtáraiban a lakosság 25 %-át
olvasóként megnyerni. Ez azt jelenti, hogy 1 995 000-ről 4 350 000-re
emelkedik az olvasók száma. Részletezve ezt a feladatot: az 5000-nél
több lakossal rendelkező helységekből az eddigi 10,9 % helyett 18 % ol-
vasóra, azaz 710 000 olvasóval való növekedésre kell számítani; az
5000-nél kevesebb lakossal bíró helységekből pedig a mai 12 % helyett
35 % olvasót, azaz 1 645 000 olvasóval való gyarapodást kell biztosí-
tani.

Az olvasók számának legnagyobb arányban való növelése tehát a mezőgazdasági körzetek könyvtárhálózatának feladata. Ez két okra vezethető vissza. Egyrészt a városok közművelődési könyvtárai legtöbbször nem az egyedüli könyvtári intézmények az illető városban, a lehetséges olvasóknak tehát csak egy részét ölelik fel. Ezzel szemben a falvakban és a kisvárosokban a közművelődési könyvtárak az egyedüli könyvtári intézmények. (Ha az 5000 lakosnál népesebb helységeken működő egyéb könyvtárak is résztvesznek az olvasók létszámának növelésében, úgy el lehet érni, hogy ezeken a helyeken is a lakosság egyharmada könyvtári olvasóvá váljék.) Másrészt a jelenleg mutatkozó aránytalanság abban leli magyarázatát, hogy - bár a vidéki könyvtárhálózat egészben véve jobban van megszervezve, mint a városi, - az egyes vidéki könyvtárak teljesítményei általában nem ütik meg a kellő mértéket. Igaz, számos csucsteljesítménnyel is találkozunk és akadnak olyan könyvtárak is, amelyek a lakosság több mint 50 %-át nyerték meg olvasónak, - mégis a községi könyvtárak nagyrésze a megkívánható teljesítmény átlaga alatt működik. Itt tehát még igen nagy tartalékok várnak feltárássra; éppen ezért némi erőfeszítéssel és jó szervezéssel lehetővé fog válni, hogy a mezőgazdasági területek lakosainak 35 %-át olvasónak nyerjék meg.

Első alkalommal történik meg, hogy a közművelődési könyvtárak, külön-külön és együttesen is, az olvasók számának növelésére vonatkozóan pontosan megállapított tervszámokkal rendelkeznek. Ez a tény nagy felelősséget ró a könyvtárosokra és az állami szervek illetékes dolgozóira egyaránt. Legfontosabb feladat ezzel kapcsolatban, hogy az irányszámok megállapításánál elkerüljünk mindenfajta sematizmust és hogy a jelentkező hibákat idejében kiküszöböljük. Amint a központi szervek nem valamennyi megye számára 25 %-ot állapították meg javasolt irányszámként (- Berlin esetében pl. az irányszám 15 %, Schwering esetében pedig 35 % -), ugyanúgy az egyes járások vagy az egyes falvak között is különbséget kell tenni. Ha jól megalapozott és valóban reális irányszámokat akarunk megállapítani, akkor számos tényezőt kell tekintetbe vennünk. Ilyenek: az eddigi olvasói létszám, a rendelkezésre álló anyagi lehetőségek, az adott társadalmi és gazdasági felépítés, a közművelődési könyvtárakon kívül rendelkezésre álló könyvtári szolgáltatások, a káder helyzet és a politikai szervek helyi irányelvei, stb.

Ez a rendkívüli Könyvtári Figyelő digitális változata. Készült a Könyvtári Intézet megbízásából az Országos Széchényi Könyvtárban 2018-ban nban csak félered-

ménnyel jár, hogyha terveinket nem egyeztetjük a többi könyvtárfenntartó szervével e ha megvitatásukba nem vonjuk be a lakosság széles körét. Mind az olvasói aktívák, mind pedig az állandó közművelődési bizottságok számára új területek nyílnak a tanácsadásra és a segítségnyújtásra. Ezeket a kérdéseket azonban nemcsak olvasói és lakóbizottsági üléseken kell megvitatni, hanem a tömegszervezetek, így pl. a Hazafias Népfront összejövetelein is. Hogy a könyvtárosok javarésze helyesen ismerte fel a problémát, azt az NDK fennállásának 10. évfordulója alkalmával tett felajánlások bizonyítják.

A cikk a továbbiakban az egyes könyvtárak 1958-ban végzett olvasó - toborzási munkájának különféle módszertairól szól. Egyes helyeken - pl. Drezdában - a tömegszervezetek és különböző egyesületek kötelezettséget vállaltak, hogy tagságuk között propagandamunkát végeznek.

Ugyanígy meggondolás vezette azokat a könyvtárosokat is, akik székhelyükön az olvasói aktíva, az FDJ (német ifjúsági szervezet), illetve az uttörők segítségével "könyvkihordó szolgálatot" szerveztek. Nem szabad megfélekednünk továbbá azokról a jó eredményekről sem, amelyeket egyes könyvtárak úgy értek el, hogy a kölcsönző szolgálatot nyilvános helyekre tették és saját maguk készítette "könyvtár-standok" mellett, vagy pl. hetivásárokon, nagyüzemek előtt, a Hazafias Népfront rendezvényein stb. toboroztak új olvasókat.

A szerző megállapítja, hogy az ilyen és hasonló eljárások tapasztalatait a módszertani munkával foglalkozó osztályoknak vagy intézményeknek és a könyvtári folyóiratoknak tanulmányozni és terjeszteni kell.

Feladatunk természetesen nemcsak abból áll, hogy igyekezzünk bizonyos olvasószámot elérni, hanem abból is, hogy megváltoztassuk az olvasók összetételét. Az olvasótoborzás középpontjában ugyanis a munkás áll. Munkás-paraszt államban ez nem is lehet másként. Ennek ellenére ezt a feladatot sokhelyütt csak nagyon felületesen ismerték fel. S bár a hamis nézetek, a hibás értékelés felismerése és kijavítása tekintetében a művelődésügyi konferencia és az V. Pártkongresszus jelentős mérvű javulást eredményezett, mégis van néhány olyan alapprobléma, amely tisztázásra vár. Igaz, számos helységben a szakszervezeti könyvtáraknak sokkal nagyobb lehetőségeik vannak az "olvasó munkás" mozgalom sikerének biztosítására. Ez a körülmény azonban még azokon a helyeken, ahol sok szakszervezeti könyvtár működik, sem jelentheti azt, hogy közművelődési könyvtáraink dolgozói A Könyvtári Figyelő digitális változata. Készült a Könyvtári Intézet megbízásából az Országos Széchényi Könyvtárban. 2016-ban immel-ámmal tegye-

nek eleget.

A nagyobb közművelődési könyvtárak az "olvasó munkás" mozgalom sikerét segítik elő, mégpedig nem lekiécsinyelendő mértékben, ha hozzájárulnak a szakszervezeti könyvtárak fő- és mellékfoglalkozású dolgozóinak a könyvtártudományi és irodalomtudományi, továbbá társadalomtudományi ismeretek terén való képzéséhez. Ugyanakkor azonban az illetékes szakszervezeti vezetőség részéről is elvárható, hogy a közművelődési könyvtárak ilyen irányú tevékenységét kellő megbecsülésben részesítse és ennek megfelelően az eddiginél sokkal nagyobb mértékben támogassa. A közművelődési könyvtáraknak ezenkívül számításba kell venniük azt is, hogy a munkások elég nagy száma szakszervezeti könyvtári szolgáltatásban egyáltalában nem részesül, vagy az ilyen szolgáltatás igen gyenge. Olyan munkásokról van itt szó, akik magán-, illetve államilag támogatott vállalatokban, községi vagy más kisüzemekben, illetőleg műhelyekben dolgoznak, még nagyobb számban pedig olyan középüzemekben, amelyek legtöbbször csak kis könyvállománnyal rendelkeznek.

Ugyanakkor ez a probléma egy újabb kérdést is felvet: miképpen lehetne egyes területek könyvtári munkájának átforgácsolódását megakadályozni. A falusi könyvtárak, sőt a kisvárosi könyvtárak állománya sem elegendő arra, hogy állandó, minden igényt és szükségletet kielégítő könyvellátást tudjon biztosítani; ugyanez áll a kis- és középüzemek szakszervezeti könyvtárainra is. Reichenbach város járási könyvtára már évekkel ezelőtt megállapodást kötött a helyi szakszervezeti szervekkel, miszerint a város területén működő kisüzemek könyvtárai nem önálló intézményekként, hanem mint az illető járási könyvtár fiókjai működnek. Ezeket a "fiókokat" letéti állománnyal látják el s bennük az illető üzemek alkalmazottai illetve munkásai mellékfoglalkozású könyvtárosként dolgoznak. A szakszervezet átadta a járási könyvtárnak ezeknek a kis könyvtáraknak az állományát.

A nem életképes szakszervezeti könyvtárakat a jövőben megfelelő formában (fiókkönyvtárakként vagy a könyvellátás más útján-módján) a járási, a városi vagy a nagyobb szakszervezeti könyvtárakhoz kell csatolni. Az illető könyvtár számára a szakszervezet terhére, vagy az üzemi kollektív szerződés keretében bizonyos összegű, a felhasználás mértékéhez igazodó hozzájárulást kell az állomány gyarapítására és fenntartására biztosítani. A Szabad Német Szakszervezetek Szövetsége vezetősége és a Művelődésügyi Minisztérium

szakasszal kellene kiegészíteni. További lépést jelentene a nagyüzemi könyvtárak intenzívebb bevonása a munkáslakta vidékek lakosságának könyvvel való ellátásába. A Népszékhely-területen iparterületeken lefolytatott könyvtári vizsgálat, de ezenfelül egyéb tapasztalatok is azt bizonyítják, hogy a nagyüzemekben a dolgozóknak csak bizonyos százaléka veszi igénybe a szakszervezeti könyvtárat, - ezzel szemben igen sok dolgozó, a legkülönbözőbb okokra visszavehetően, szívesebben olvas lakóhelyének könyvtáraiban.

Igaz, hogy ez a jelenség bizonyos tekintetben még az egyes üzemi könyvtárak fogyatékoságaival magyarázható és hogy idővel ilyen vonatkozásban javulás fog majd mutatkozni. De mivel az igen jó könyvtárral rendelkező üzemekben is hasonló jelenségekkel találkozunk, a problémát közelebről meg kell vizsgálni. Az olyan helyeken tehát, ahol a könyvtáros szerint "a munkások mind az üzemekben olvasnak", még igen nagy olvasói tartalékok várnak feltárára. Ez a munka pedig a szakszervezeti könyvtárak és az üzemek szakszervezeti vezetőségének együttműködése útján jelentős mértékben megkönnyíthető. Amint például Bitterfeld-Halle-Merseburg terület vegyi nagyüzemeinek szakszervezeti könyvtárai már régóta támogatják letéti állománnyal a munkásaik által lakott, de egyéb pártfogolt községekben lévő könyvtárakat is, megvan a lehetőség másutt is ilyen fajta segítségnyújtásra. Ez is jelentős mértékben hozzájárulhat új olvasóknak a munkások körében való toborzásához.

Igen helytelen eljárás azonban, ha a szakszervezeti könyvtár vezetője "a nyakán maradt árut" küldi el letéti anyagként, s ezenfelül unostalan hangoztatja, milyen nagylelkűen járt el. Voltak üzemek, melyek úgy jártak el, hogy válogatás és a járási könyvtár előzetes tájékoztatása nélkül küldtek könyvesládákat a községekbe; az illető járási könyvtár dolgozói így egyszer csak arra döbrentek rá, hogy egy-egy községben egyik napról a másikra második könyvtár keletkezett, - illetve, hogy saját letéti anyagukat a község azzal a megjegyzéssel nyugtázta: a küldött munkák olvasását a patronáló üzem már négy héttel előbb lehetővé tette számukra. Nyilvánvaló tehát, hogy a jószándék magában véve nem elegendő, hanem csak akkor vezet célra, ha felelősségteljes együttműködéssel párosul.

A munkásolvasók toborzásának az eddigiekben csak egyik területét említettük; ugyanezt a Könyvtári Fegyverrel digitális változata: Készült a Könyvtári Intézet megbízásából az Országos Széchényi Könyvtárban 2018-ban gazdaságban, erdő-

gazdaságban, a közlekedés, kereskedelem, stb. terén is száz és százezer munkás dolgozik. Az olvasó munkás tehát egyáltalában nem csak az üzemi és városi közművelődési könyvtárak gondoskodásának a tárgya, hanem - hogy a munkások lakóhelyeiről ne is szóljunk - a kisközségek könyvtárai igen nagy részének is gondoskodni kell ezek könyvtári ellátásáról. Még a gyógyhelyek és üdülőhelyek könyvtárainak is - nem is kismértékben - ki kell venniök a részüket a munkásolvasók könyvvél való ellátásából.

A munkásoknak olvasóként való megnyerése tekintetében nem szabad megtérni sem a szűk látókörű szektásságot, sem pedig az opportunistá elhallásokat. Ennek a problémának a megoldása világos és határozott osztály-állásfoglalást követel meg. Mutatkoznak ugyanis olyan jelenségek, hogy az olvasó munkást az olvasó dolgozóval helyezik egyenlő színvonalba. Pedig ezzel az arányok eltolódnak, mert elsősorban is a munkásosztálynak, ennek az uralkodó osztálynak új arculatáról van szó. A magasabbfokú kulturális képzés, "a kultúra magaslatainak megostromlása nélkül nehezen tudja ugyanis a munkásosztály nagy feladatát, a szocializmus diadalra vivését teljesíteni." Ezt a célkitűzést nem szabad elküldöcsíteni, nem szabad gyöngíteni. Csak abban az esetben követnek az egyes könyvtárak működésükben helyes irányt, s csak abban az esetben lesz az egyes munkás-olvasó érdekeiben kifejtett fáradozás gyümölcsöző, ha a könyvtárak valamennyi dolgozója teljes egészében átérzi ezeknek a megállapításoknak az igazságát.

Ugyanilyen helytelen eljárás lenne azonban az is, ha a munkások elsődleges szerepének elismerésén túl a termelészövetkezetekben, vagy az egyénileg dolgozó parasztok körében, az alkalmazottak, az értelmiségiek és a középrétegek körében elhanyagolnók az olvasók verbuválását. Ezek új, a munkásosztály szövetségesei abban a harcban, amely köztársaságunk nemzeti és nemzetközi feladatainak teljesítéséért folyik. A lakosság ezen rétegeinek nevelése és képzése szintén igen fontos feladata a könyvtáros munkájának; ennek a feladatnak a teljesítése nagyban hozzájárul ahhoz, hogy - a munkásosztálynak és pártjának vezetése alatt - létrejöjjön valamennyi réteg szoros szövetsége és hogy új embereket lehessen megnyerni a munkásosztály által kitűzött célok eléréséért folytatott munkához.

ÁLLOMÁNY

Az olvasók számának növelésével az állományfejlesztés és a munkaerőtervek hevesen vita-
*A Könyvtári Függetlenség digitális változata. Készült a Könyvtári Intézet megbízásából az Országos Széchényi Könyvtárban 2016-ban.

növelésének kérdése mind a könyvtárosoknak, mind az államapparátus felelős funkcionáriusainak nem kevés gondot okozott az utóbbi években. Az olvasók száma ugyanis gyorsabban növekedett, mint az állomány. Másrészt az olvasók száma még jobban emelkedett volna abban az esetben, ha az újonnan megjelenő fontosabb munkák iránti érdeklődést a közművelődési könyvtárakban jobban ki tudták volna elégíteni. Ezért már az 1959. évi népgazdasági tervbe felvettek egy olyan szakaszt, amely leszögezi a könyvállomány rendszeres növelésének fontosságát.

A hétéves terv előmunkálatai során ez a probléma ismét az érdeklődés homlokterébe került; a Pénzügyminisztérium irányelvei a közművelődési résztervvel kapcsolatban ennek megfelelően így hangzanak: "A népgazdaság, a technika és a kultúra minden területén mutatkozó fejlődés következtében szükség van a könyvtárügy megfelelő fejlesztésére is. Különösen fontos a könyvállomány átalakítása és fejlesztése. A könyvbeszerezésekre szánt költségvetési összegek rendszeres növelésére kell tehát törekedni."^{2/}

De hogy a helyi szervek és a központi tervek készítői ezenfelül is bizonyos szilárd kiindulási pontokat kapjanak az évi tervek készítéséhez, azt ajánlották a Pénzügyminisztériumnak, hogy a kulturális résztervre ez idő szerint még érvényes, de tulságosan általános megfogalmazást évi irányértékek megállapításával pótolja.

Ugyanakkor - a könyvtári költségvetési tervezés terén ilyen vonatkozásban is újszerű eljárás biztosítása végett - azt is javasolták, hogy a jövőben tekintsenek el a könyvállomány gyarapításának egy-egy lakoshoz igazodó általános kiszámítási módjától és hogy a 016 számú rovat (könyvbeszerezések) összegét az olvasóknak a terv értelmében elérendő száma alapján állapítsák meg. Eszerint az alábbi országos irányszámokat állapították meg:

1959	olvasóként	5,3	kötet
1960	"	5,4	"
1961	"	5,5	"
1962	"	5,6	"

2/ Grundsätze für die Aufstellung des Siebenjahrplanes. (A hétéves terv szerkesztésének alapelvei.) - Deutsche Finanzwirtschaft, 1959. 11.H. 1.Teil.

1963	olvasónként	5,7	kötet
1964	"	5,8	"
1965	"	6,0	"

Ezeket az irányszámokat természetesen az egyes megyék, járások és helységek szerint differenciáltan kell megállapítani. Mindenesetre megbízhatóbb alapot nyújtanak a könyvtárfejlesztés és az olvasók számának növelése tekintetében, mint amelyet az eddigi általánosan használt kulcs nyújtott. Az irányszámok érvényesítése azonban - és ezt nem lehet eléggé hangsúlyozni - nemcsak a pénzügyi szervek feladata, hanem a könyvtárosoknak is érdekük. Az irányszámok alapján történő tervekészítés ugyanis arra ösztönzi a könyvtárvezetőt, hogy az állomány elavult, profilba nem tartozó részét habozás nélkül eltávolítsa. Ha nem ezt teszi, akkor a felesleges könyvek száma állandó - és mindinkább szorító - fékje az új művek beszerzésének.

Abban az esetben, ha ezek a javaslatok - amelyeket a Pénzügyminisztériumon kívül az egyes megyei tanácsok művelődési osztályaihoz is továbbítottak - törvényerőre emelkednek, az állománygyarapítás tárgyában tartott konferencia néhány elvi követelése teljesülni fog. Azt is ajánlották a Pénzügyminisztériumnak, hogy az állomány fenntartására vonatkozó, eddig érvényben lévő, de ma már elavult normákat új számítási elvekkel kellene pótolni. Az elhasználandó könyvek pótlását célzó, illetve az ezzel kapcsolatos könyvkötészeti kiadások fedezésére szolgáló "pótbeszerzések" összegét az alábbi képlettel lehet kiszámítani:

$$\frac{Z}{60} \times 7 = \text{költségvetési összeg az irodalmi és könyvkötészeti pótbeszerzések céljaira.}$$

Ebben a képletben Z = az egy könyvre eső előző évi kölcsönzések száma,
60 = az egy könyvkötésre eső átlagos kölcsönzési szám
(azaz ennyi kölcsönzés után válik a könyv újjá-kötése illetve pótbeszerzése szükségessé)
7 = az átlagos könyvár.

Az így kapott összeget a 016-os, illetve 402-es (könyvkötészeti munkák) rovatok között minden könyvtár a mindenkori szükségleteknek megfelelően osztja fel.

Bár az állománygyarapítás költségvetési fedezetének bizonyos mérvű

arányosítását és normalizálást el lehet érni ezekkel az intézkedésekkel, a meglévő könyvállomány messzemenő kihasználása érdekében azonban a már régóta alkalmazott helyi és központi intézkedéseket továbbra is fenn kell tartani, sőt tökéletesíteni kell. Ezenfelül további állományok és könyvtárak aktivizálása céljából új utakat is kell keresnünk.

A fentiekben szoltunk már néhány olyan módról, amelyek útján a szakszervezeti könyvtárakat nagyobb mértékben be lehet vonni a lakosság könyvellátásába. Ezenfelül azonban helységenként, de különösen a nagy- és közép nagyságú városokban azt is meg kell fontolnunk, milyen mértékben tudnának a nagyobb szakszervezeti könyvtárak a kulturházakban, a Hazafias Népfront gyülekező helyein, a lakóterületek művelődési központjaiban, stb. - a közművelődési könyvtárak tehermentesítése céljából, saját fiókkönyvtárakat is felállítani. Suhl megye területén például bizonyos eredményt azzal sikerült elérni, hogy megállapodást kötöttek a tömegszervezetekkel a közművelődési könyvtárak állománygyarapításának anyagi támogatásáról. A mezőgazdasági vidékeken viszont a mezőgazdasági termelőszövetkezeteket kellene hasonlóképpen, megállapodás alapján, a községi könyvtárak anyagi, személyi és elhelyezésbeli támogatására megnyerni.

Az ilyen és ehhez hasonló lehetőségeket fel kell tehát kutatnunk és hasznosítanunk kell. Ilyen vonatkozásban is nagy segítséget fog jelenteni az egyes könyvtárak számára, ha jól működő olvasóaktív támogatás munkájukat, illetve ha az állandó művelődési bizottsággal tudják az ilyen jellegű problémákat megtárgyalni. De további központi intézkedésekre is szükség lesz - a költségvetési vonatkozású intézkedéseken felül.

Elsősorban is a termelés növelésére szolgáló irodalmi szükséglet biztosítását kell szem előtt tartanunk, vagyis azt, hogy a különösképpen fontos műveket jelöljük ki mint a könyvtári beszerzés "pilléreit"; ezzel kapcsolatban azután a kötelezően beszerzendő munkákat (Pflichttiteln) kell meghatározni.

A könyvtárak tömegszervezetek és intézmények útján való támogatásának egyes kérdéseit - már amennyire általánosításra alkalmas helyi tapasztalatokkal rendelkezünk, illetve bizonyos sürgős tennivalók ezt megkívánják - a Művelődési Minisztérium és az illetékes központok vezetősége közötti megállapodások útján is lehet rendezni. Természetesen azonban, hogy a súlypont mindig a helyi kapcsolatokban nyugszik.

tanácsok, pénzügyi osztályok és más szakmai szervezetek dolgozói, de ezenfelül a pártvezetőségek funkcionáriusai is az eddiginél sokkal intenzívebb mértékben foglalkoznak a könyvtárügy problémáival. Erről tanuskodik egyébként az utóbbi idők póthiteleinek örvendetesen nagy száma is. Potsdam megyében például többszázezer márkát folyósítottak a könyv-állomány gyarapítására és a berendezés korszerűsítésére. Halle, Leipzig, Schwerin és Suhl megyékben, de - mint értesültünk - más megyékben és járáásokban is, a helyi szervek különféle gazdasági jellegű intézkedések hoztak a könyvtárügy helyzetének javítása érdekében. Ujabb bizonyítékai ezek annak, hogy - ma inkább, mint eddig bármikor - minden lehetőségünk megvan a könyvtárak és a helyi szervek közötti kapcsolat elmélyítésére.

Ennek természetesen az a feltétele, hogy a könyvtárak dolgozói egyszer és mindenkorra hagyjanak fel a helyi szervek lebecsülésével. A Művelődésügyi Minisztérium egyik nemrég tartott csoportvezetői értekezletén a megyei csoportvezetők azt a véleményt juttatták kifejezésre, hogy a megyei könyvtárak dolgozói - de bizonyos mértékig a járási könyvtárakra is vonatkozik ez a megállapítás - a főléjük rendelt hivatalok intézkedéseivel kapcsolatban "mindig Berlinből jövő jóváhagyásra várnak"; ilyen eljárással kétségkívül a Könyvtárügyi Központban működő munkatársak megbecsülése jut kifejezésre, ugyanakkor azonban az ilyen eljárás azt is elárulja, hogy a könyvtárosok a helyi szervekkel kapcsolatban teljesen helytelen magatartást tanúsítanak. A helyi népképviselőtestületek, a tanácsok és a szakmai szervek útján kötelességszerűen irányítják - a maguk területén - a művelődésügy fejlesztését, s ennek anyagi előfeltételeit is biztosítják. Ezek a helyi szervek ilyen jellegű tevékenységük során a Népkamarától, a Minisztertanáctól és a Minisztertanács szakmai szerveitől, a minisztériumoktól, továbbá más központi és helyi intézményektől nyert általános irányelveket tartanak szem előtt és ezeket alkalmazják a helyi szükségletekhez.

Éppen ezért a könyvtárosoknak az elrendelt intézkedéseket támogatniuk kell, nem pedig kétkedő vitákkal akadályozniuk; még olyan esetekre is vonatkozik ez, amikor a központi rendelkezésekkel ellentétes dolgokat követelnek meg tőlünk. Ha a helyi hatóságok határozatainak helyessége tekintetében kétely merül fel, ezeket természetesen bármikor a Művelődésügyi Minisztérium tudomására hozhatjuk, illetve megvitathatjuk a napi vagy szaksajtó útján. A kérdés végleges eldöntéséig azonban ilyen ese-

tekben is hozzá kell fognunk a helyi jellegű határozatok, illetve intézkedések végrehajtásához. Ez is hozzátartozik a könyvtáros demokratikus felelősségéhez. Ujból felhívjuk ezzel kapcsolatban a figyelmet arra a cikkekre, amelyben hasonló kérdésekről volt szó és amely ma épp úgy, mint a cikk megjelenése idején, érvényesnek tekintendő.^{3/}

MUNKAERŐK

A legközelebbi év folyamán azonban az állománygyarapítás ügyénél lényegesen nagyobb gondot fog okozni a munkaerő-probléma. 1965-ig ugyanis az NDK népgazdasága - a születésekben szegény évjáratok következtében - sokezres munkaerőhiánnyal fog küzdeni. Népgazdaságunk számára tekintettel a tervidőszakban rá váró hatalmas feladatokra - ez igen bonyolult kérdéskomplexumot jelent. Ilyen körülmények között kétségtelen, hogy a művelődési intézményeknek, - a közgazdaság, a tudomány és az egészségügy szükségletei mögött, - háttérbe kell szorulniok. Ha ennek ellenére a művelődésügy terén felvett valamennyi új munkaerő egyharmada a közművelődési könyvtárakba kerül, ez az intézkedés annak felismerése, hogy a könyvtári munka a kiválóan képzett szakmunkaerők munkába állítása útján nem lebecsülendő hozzájárulást jelent a népgazdaság szocialista újjászervezéséhez, továbbá a minőségileg és mennyiségileg nagyobb termelési eredmények eléréséhez.

A könyvtárügy munkaerőinek utánpótlása azonban ennek ellenére lassabban fog végbemenni, mint az utóbbi évek során. Meg kell tehát találni a módját annak, hogy még ilyen körülmények között is sikerüljön kitűzött céljainkat elérni. Még a főhivatású könyvtárvezetővel bíró könyvtárakban is elengedhetetlenül szükséges lesz tehát, hogy általában társadalmi munkás, illetve mellékfoglalkozású könyvtárosokkal végezzék munkájukat. A megyei tanácsok művelődési osztályaihoz eljuttatott, már említett irányelvekben leszögezték azt az alapelvet, hogy a munkaerő-fejlesztési tervnél általában csak a könyvtárosi szakszemélyzet számának növelése jöhet tekintetbe, segédmunkaerők számának növelésére tehát csak

3/ SCHUMANN, Wolfgang: Die Demokratisierung und die Massnahmen des Ministeriums für Kultur auf dem Gebiet des Bibliothekswesens. - Der Bibliothekar. 1957. 6.H. 673-681.p.

nagyon sürgős esetekben kerülhet sor (így például kisvárosi könyvtárak esetében, amelyek ez idő szerint még mint "egy könyvtárossal működő" könyvtárak kénytelenek dolgozni). Ez egyúttal annyit is jelent, hogy a létszámkeret-tervek eddigi előirányzata, amely lényegileg a könyvtárosok (Bibliothekaren) és a könyvtári segédmunkások (Bibliothekshelfer) számának gyarapítását 1:1 arányban állapította meg, ma már elavult, éppen ezért a létszámkeret-tervben előirányzott könyvtári segédmunkások helyett általában egy-egy könyvtári munkást kell beállítani. Idővel, különösen a nagyobb könyvtárakban, a meglévő állások körében esetleg átcsoportosításokat is kell végrehajtani a könyvtárosi személyzet megerősítése céljából; ennek során lehetőség nyílik majd arra, hogy a jó könyvtári segédmunkásokat könyvtárosokká minősítsék át.

A közművelődési könyvtárhálózatban ezért igen rövid időn belül minden technikai munkát úgy kell egyszerűsíteni, egymással egyeztetni és részben központositani, hogy nagyjából a pillanatnyilag rendelkezésre álló könyvtári segédmunkásokkal is el legyenek végezhetőek. Ezért is fontos, hogy még 1959-ben előkészítsük és a jövő év elején megtartsuk a közművelődési könyvtárhálózat gazdasági kérdéseit tárgyaló - már régóta esedékes - konferenciát. Természetesen helytelen volna, ha ennek a konferenciának központi témájaként könyvtártechnikai kérdéseket tárgyalnánk. Elsősorban azzal kell a konferenciának foglalkoznia, milyen új eljárásokkal lehet a könyvtári munkát egyszerűbben végezni; ez képezi ugyanis a legfőbb tartalmát az egész könyvtárügy "szocialista szemléletű újjazervezésének". Sajnos, ezzel általában még nem igen vannak tisztában. Azért hallunk olyan sok panaszt hiányzó munkásokról és ezért vitatkozunk olyan keveset új munkamódszerekről. Pedig semmi értelme sincs az örököse sopánkodásnak; sokkal helyesebb lenne, ha végre minden erőfeszítéssel közösen próbálnánk megtalálni azokat a lehetőségeket, amelyek bizonyos "hiány-jelenségek" ellenére is előbbre segítenek majd bennünket munkánk végzésében.

Ezekkívül a könyvtárosi munkának látványlag teljesen tisztázott kérdéseit is újból meg kell vitatnunk, annak tekintetbe vételével, hogy a szocialista átalakulás beteljesülésével ilyen vonatkozásban is megváltozott a helyzet. Tisztában kell lennünk azzal, hogy egy egészen újfajta emberi öntudat jött létre, amelynek megnyilatkozásával a szocialista munka brigádjainak kialakulásában, a szocialista munkaközösségekben, a

falusi és üzemi klubokban, a falusi és üzemi iskolákon és sok más helyütt találkozunk. A szocialista társadalmi közösségek tagjai másfajta és sokkal nagyobb igényekkel lépnek fel, sokkal önállóbb gondolkodásuak, - éppen azért a számukra nyújtott könyvtári szolgáltatások minőségének is másnak és jobbnak kell lennie. Minden egyes könyvtárosnak, minden könyvtárosi kollektívának úgy kell tehát a munkáját végezni, hogy szocialista embertársaink gyorsan izmosodó politikai és szakmai képzettségére fokozottabb mértékben tekintettel legyen.

A könyvtárosi munka megjavításához, újabb munkamódszerek kialakításához komoly hozzájárulást jelenthetnek a javasolt, államunk egész területére kiterjedő könyvtárosi munkaversenyek.^{4/} Az egyes könyvtárak, továbbá az egyes könyvtári hálózatok közötti nemes vetélkedés kétséget kizáróan tisztázni fogja majd azt a kérdést, milyen munkamódszerek tekinthetők a legjobbaknak; ezeknek a során a lemaradókat gyorsabb munkára lehet majd készíteni, a kiemelkedő eredményeket produkáló munkásokat pedig nagyobb feladatok ellátásával lehet majd megbizni. Ennek a feladatnak a végzése eddig csak nagyon felületesen történt. Egyes megyékben és egyes járásokban folytattak ugyan a munkaversenyre vonatkozó vitákat, s a Bibliothekar-ban is megjelent egy (de csak egyetlen egy!) vitacikk a mozgalmat elindító két cikk nyomán.^{5/} Ez azonban mind édeskevés, ha annak a könyvtárosi munkaversenynek jelentőségéhez mérjük, amely a közművelődési könyvtárakban a tervteljesítés valóságos motorjává válhatik.

Elérkezett tehát az ideje annak, hogy a távlati tervvel kapcsolatban alaposan megvitassuk az előterjesztett javaslatokat és hogy határozatokat hozzunk. Ez a munkaverseny alapját képezheti a "könyvtárak összehasonlításának". Mert bármily különbözőek is az egyes könyvtárakban elért munkaeredmények, felvetődik a kérdés: vajjon a különbségek pusztán csak a helyi, különleges körülményeken mulnak? Aligha. A fő okokat ugyanis azokban a hiányosságokban kell keresnünk, amelyek csaknem minden könyvtár munkájában tapasztalhatók. Éppen ezért, - akárcsak az ipar, mezőgazdaság stb. területén, - összehasonlítások útján kell ezen a helyzeten változtatni.

4/ SCHUMANN, Wolfgang: Organisierung eines Wettbewerbes der allgemeinen öffentlichen Bibliotheken. (A közművelődési könyvtárak munkaversenyének megszervezése.) = Der Bibliothekar. 1959. 2.H. 121-130.p.

5/ KRETSCHMER, Georg: Der Wettbewerb kein Selbstzweck und keine Ressortangelegenheit. (A munkaverseny nem öncél és nem reszortügy.) = Der Bibliothekar. 1959. 2.H. 131-132.p.

Befejezésül a szerző megállapítja, hogy a színvonalasabb könyvtári munka k é p z e t t e b b könyvtárosokat követel. A könyvtárosképzés és továbbképzés tulajdonképpen nem más, mint az általános é a u z e r ú s i t é s egyik részletkérdése: képzettebb munkaerőt jobb teljesítményt érnek el. Az utolsó hónapokban számos vita volt a könyvtárosképzésről, ahol az oktatás szervezeti reformja mellett a tartalmi és didaktikai kérdéseket is érintették.

Eredeti cím: Perspektiven - Pläne - Probleme
Megjelent: Der Bibliothekar. 13.Jg. 1959. 8.H. 819-829.p.
OSzK.ford.sz.: 2113.

sok évre nyúlik vissza; az eddigi kísérletek azonban csődöt mondtak a meglévő egyedi kéziratok végtelen nagy számán.

A jelenlegi vállalkozás az 1951. évvel kezdődik. Az akkor létesült Joint Committee on Historical Manuscripts (Egyesített Történelmi Kézirat Bizottság), amelyet az Amerikai Történelmi Egyesület javaslatára az Amerikai Levéltárosok Egyesülete és az Amerikai Állami és Helyi Történelmi Egyesület hozott létre, - végeredményben az alábbi kettős következtetésre jutott:

1. kéziratok központi katalógusának szerkesztése során nem tűzhető ki többé célul valamennyi kézirat egyedi címfelvétele; ehelyett elsősorban a kéziratgyűjtemények jegyzékbe foglalására kell törekedni;
2. ilyen katalógus létesítésének előfeltétele kéziratkatalógizálási szabályzat kidolgozása; a szabályzatban figyelemmel kell lenni a szóban forgó kéziratgyűjtemények speciális adottságaira (kor, alak, nyelv stb.).

Mind Ezeket a megállapításokat azután terv formájában rögzítették is; első lépésként a Library of Congress vállalkozott a szabályzat elkészítésére.

Ennek eredményeképpen a kéziratgyűjtemények katalógizálási szabályzata el is készült. (Rules for Descriptive Cataloging in the Library of Congress. Manuscripts. Preliminary edition. Preprint of the Rules for Collections of Manuscripts, /Washington:/ September 1954. 10 p. processed.) A szakértőknek kiadott szabályzatot valamennyi érdekelt fél - beleértve a Joint Committee-t és az American Library Association-t is - elfogadta. Így most már megvan az alap az országban lévő kéziratállomány adatainak egységes formában történő összegyűjtésére.

A következő lépés tehát a katalógus összeállítása. A Library of Congress annak a tanácsadó bizottságnak a segítségével, amely a különösképpen érdekelt csoportok képviselőiből áll, a kéziratgyűjtemény-állománnyal bíró intézményektől szabvány űrlapokon, illetve kérdőíveken bekéri az állományokra vonatkozó adatokat. Ezeket a beérkezett jelentéseket fogják azután címlírás formájában nyomtatott katalógus-cédulákon kiadni. Az egyes cédulák - a gyűjtemény leírásán és helyén fe-

lül - a gyűjteményekben szereplő személyek, intézmények, földrajzi helyek és legfontosabb tárgykörök jegyzékét is tartalmazni fogják. Ilymódon keresztkatalógus (szótárkatalógus) összeállítása válik majd lehetségessé.

A tervek szerint később az anyagot könyv formájában is ki fogják adni.

Eredeti cím: A National Union Catalog of Manuscript Collections at LC.
Megjelent: Library Journal. 84.vol. 1959. 3.no. 393-394.p.
OSzK.ford. sz.: 1998.

+ + + + +
+ + +

Tájékoztatásul megemlítjük, hogy az Országos Széchényi Könyvtár Kézirattárában is néhány évvel ezelőtt megindultak a hazai köz- és magángyűjteményekben őrzött kéziratok, valamint a külföldön található hungarica-kéziratok központi címjegyzékének (KKC) munkálatai. A statisztikai ivek alapján való felmérés 1954-ben megtörtént. Jelenleg folyó munkák: a lelőhelyek áttekintő felmérése a helyszínen, a lelőhelyek irodalmának összegyűjtése (eddig kb. 1200 cédula), az egyes kéziratok irodalmának gyűjtése, a lelőhely megjelenésével, folyóiratok és önálló munkák rendszeres bibliografizálása alapján (eddig mintegy 32 000 rendezett adat), valamint bel- és külföldi antikvár-katalógusok hungarica-kéziratokra vonatkozó adatainak kicédulázása (eddig kb. 1000 cédula). Az 1959-ben megjelent kéziratkatalogizálási utmutató biztosítja a jövőben készülő kéziratileírások egységességét. Több könyvtár saját kéziratos anyagát illetően kész résztvenni a KKC kiépítésében.

Megjegyezzük, hogy a magyarországi KKC az amerikaiaktól eltérően nemcsak nagyobb kéziratgyűjtemények általános leírását, hanem az egyes darabok egyedi leírását és nyilvántartását tűzte ki célul.

Moldoveanu, V.

10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

A KÖNYVTÁRI MUNKA GAZDASÁGOSSÁGÁNAK KÉRDÉSEI

A hazánkban elért nagy termelési, tudományos, műszaki, kulturális stb. sikerek egyidejűleg dokumentációs munkánk eredményességét is bizonyítják. Ugyanakkor meg kell állapítani, hogy mindeme nyilvánvaló eredmények ellenére a dokumentációs munkában még bizonyos hiányosságok tapasztalhatók, amelyek hatékonyságát csökkentik.

Jelenleg az a helyzet, hogy a kutatók és a műszaki szakemberek idejük felét fordítják a szükséges anyag felkutatására és az ezzel kapcsolatos munkálatokra. Országos méretekben ez az elvesztett idő óriási pénzösszeget jelent. Mindehhez hozzá kell még adni azt az idővesztést is, amit a kutatómunkában az okoz, hogy a könyvtárak és a dokumentációs központok a szükséges dokumentációs anyagot nem tudják beszerezni vagy nem tudják időben hozzáférhetővé tenni. Ugyancsak ide tartoznak még a párhuzamos munkák folytán előálló idővesztések, amikor is egyes helyeken olyan problémákat igyekeznek megoldani, amelyeket a nemzetközi tudomány és műszaki fejlődés már megoldott. Végül pedig úgy tűnik, hogy a legnagyobb idővesztést a kutatók, technikusok, professzorok stb. számára a könyvtár állományának nehézkes feltárása és hozzáférhetősége okozza.

Ezekkel a nehézségekkel szembe kell nézni és felvetődik a dokumentációs munka maximális racionalizálásának a kérdése, mind országosan a könyvtár- és a dokumentációs hálózatban, mind pedig külön-külön valamennyi érdekelt könyvtárban vagy dokumentációs központban. A dokumentációs munkának általában, a könyvtári munkának pedig különösen gazdaságosabbá, hatékonyabbá kell válnia.

A következőkben dokumentációs munkánk gyakorlati kérdéseit ele-

mezzük és kiemeljük azokat a nehézségeket, amelyekkel a kutatók a munka kapcsán találkozhatnak.

Központi címjegyzékek

A dokumentációs munkát országosan alaposabban meg kell szervezni. A kutatók leginkább a központi címjegyzékeket hiányolják.

Összpontosítani kell tehát az erőfeszítéseket, hogy minél hamarabb kialakuljon a dokumentációs munka nélkülözhetetlen segítőtje, a központi címjegyzék-hálózat. Ugyancsak kívánatos volna, hogy mihamarabb elkészüljön a periodikák retrospektív központi címjegyzéke is, amelyből bármelyik kutató minden nehézség nélkül megállapíthatja, hogy bizonyos román vagy külföldi folyóirat melyik hazai könyvtárban található. Fokozni kell az erőfeszítéseket a kurrens központi címjegyzékek megjelentetésére is, hogy valamennyi a Román Népköztársaságban található könyv és folyóirat hozzáférhetővé váljék a kutatás számára. Talán annak is elérkezett az ideje, hogy megkezdjék a különféle külön-gyűjtemények központi címjegyzékének felállítását is.

Az állományok országos átcsoportosítása

A kutató amellet, hogy a központi címjegyzékek segítségével megállapíthatja, hogy a keresett kiadvány megtalálható-e vajon valamelyik hazai könyvtárban, olykor meglepő dolgokat is tapasztalhat. Így például megállapíthatja, hogy a kívánt dokumentációs anyag nem található meg egy helyen, hanem szétaprózva, szétszórtan lehet fel nem tudni hány könyvtárban, Bukarestben, Kolozsvárott, Jassiban, Temesvárott, vagy Marosvásárhelyen. A dokumentációs anyagnak ez a szétforgácsolttsága nagy idővesztés a kutatók számára. A kutató arra kényszerül, hogy valóságos dokumentációs kirándulásokat tegyen az ország szelvényében, vagy arra kényszerül, hogy levelezési "kampányt" indítson meg annak érdekében, hogy az érdekelt könyvtárakat meggyőzze a kívánt irodalom sürgős elküldéséről (annak a könyvtárnak a részére, ahol dolgozik). Ezen a helyzeten mitsem változtat, hogy a könyvtárközi kölcsönzés keretében a szükséges anyagot eredetiben, másolatban, mikrofilmben vagy másmilyen formában kéri.

A szakkönyveknek és szakfolyóiratoknak a különböző könyvtárak és

dokumentációs központok közötti szétaprózódottságából eredő fogyaté-
kosság felszámolására minél hamarabb meg kell valósítani a gyűjtemények
átcsoportosításának nehéz, de rendkívül hasznos munkáját. A gyűjtemé-
nyek átcsoportosítása a jelenlegi szükségleteknek megfelelően, a doku-
mentációs munka gazdaságosságának magasabb színvonalához fog vezetni.

Könyvtárközi kölcsönzés

A kutatóknak ugyancsak sok hátrányt és nehézséget jelent a könyv-
tárközi kölcsönzés nem kielégítő kihasználása, a mikrofilmezés és e-
gyéb reprodukciós eljárások fejlesztésének és a leolvasó készülékek
beszerzésének gyenge üteme. További hiányosságok forrása, hogy orszá-
gosan nincs megnyugtatóan összehangolva a külföldi kiadványok beszer-
zése.*

Ez utóbbi problémával kapcsolatban nyilvánvaló, hogy az állomány-
gyarapítás széleskörű és gondos összehangolása lehetővé teszi, hogy
a kutatás számára biztosan rendelkezésre álljon legkevesebb egy pél-
dány a legfontosabb külföldi kiadványokból.

Az idő

Vizsgáljuk meg röviden azt is, hogy a könyvtárakon belül milyen
problémák merülnek fel a munka racionalizálásával kapcsolatban.

Valamennyi könyvtárnak maximálisan ésszerűsíteni kell munkáját.
Könyvtárainkat rengeteg olvasó keresi fel és ha a könyvtárban eltöl-
tött órákat is figyelembe vesszük valóban imponáló számjegyeket kapunk.
Felvetődik azonban a kérdés, hogy ebből az időből mennyi volt a valójá-
ban szükséges és mennyi a különféle okokból a könyvtárban elvesztege-
tett idő. Hogy a felesleges időpocsékolást megszüntessük felül kell
vizsgáljunk a könyvtári műveletek egész sorát és általában a könyvtá-
ri munkát az időtényező szempontjából. Sajnálatos, hogy könyvtári mun-
kánkban néha téves, ellentmondó tendenciák jelentkeznek, amelyek követ-
kezményeként a könyvtári munka fő irányát és céljait szem elől tévesz-

* Erről "Calauza Bibliotecarului" 1957. 6. számában megjelent "A könyv-
tárközi kölcsönzés és szerepe a dokumentációs munkában" című cikke.

tik bizonyos könyvtári és könyvészeti részletemunkák kedvéért. Az ilyen szemlélet a könyvtári feladatok eltorzítását jelenti és következésképpen az egész könyvtári tevékenység megsínyli ezt.

A továbbiakban ennek a szemléletnek néhány megnyilvánulási formáját vizsgáljuk meg.

"Könyvtári bürokráciának" tekintünk minden olyan, a könyvtári munkával kapcsolatos jelenséget, amely indokolatlanul idővesztést jelent az olvasóknak és a kutatóknak. Ugyancsak bürokráciának kell tekinteni azt a tényt, hogy a könyvtárak és a dokumentációs központok nem valósítják meg elég gyorsan a szükséges korrekciókat a munkában. Ha alaposabban megszerveznék és rendszeresebbé tennék az olvasókkal való megbeszéléseket az bizonyára a legjobb módszer volna a hiányosságok felismerésére és kiküszöbölésére. A fennálló hiányosságok továbbélésének egyik oka az a formális magyarázat, mely szerint a hiányosságokért nem közvetlenül a könyvtár a felelős.

Az új anyag késedelmes beszerzése

Számos könyvtárban a kiadványok nagy késéssel érkeznek. A rendelések késedelmes összeállítása, a könyv-külkereskedelmi vállalat bizonyos szervezeti hibái (a vállalat az év bizonyos hónapjaiban túlterhelt), továbbá a posta, a kiadók stb. munkájának fogyatékoságai mindmégannyi akadályai annak, hogy a könyv minél egyenesebb úton és minél gyorsabban eljusson az olvasóhoz. Mivel az új kiadványokról a sajtó, a bibliográfiai kiadványok, szemlék stb. hírt adnak - és ezt mind színvonalasabban teszi - az olvasó tudomást szerez az újonnan megjelent munkákról, amelyeket azonban hasztalanul keres a könyvtárban. Ezért is szükséges, hogy az első bibliográfiai adatok megjelenése után a könyvtár haladéktalanul megrendelje a jelzett kiadványt. Ennek érdekében harcolnia kell a rendelések folyamatosságáért és meg kell szerveznie a rendelécédulák vagy az előzetes rendelési jegyzékek összeállítását különböző sürgősségi sorrendben. A könyv-külkereskedelmi vállalatnak pedig meg kell találnia a jobb munkaszervezés lehetőségeit. Végül pedig a kiadóknak, a postának, stb. nagy gondot kell fordítaniuk a könyvtárak gyors és zökkenőmentes ellátására.

Ugy véljük, hogy ezen problémák megvitatására eredményes lenne a

jelentősebb könyvtárak és a fentemlitett intézmények képviselőinek közös tanácskozása.

A renyhe feldolgozás

A hiányosságok közé tartozik, hogy egyes könyvtárakban túl hosszú ideig tart a leltározás, katalogizálás és a raktári előkészítés munkája. Valamennyi könyvtár feladata, hogy vizsgálja felül könyvfeldolgozási munkáját, a gazdaságosság, az időtényező szempontjából. A könyv utjának elemzése a könyvtárba való beérkezéstől, amíg az olvasóhoz eljut - olykor ez az út nagyon is körülményes - a könyvtári "labirintus" feltárása, nem volna érdektelen. E tekintetben egyaránt hibásak a nagykönyvtárak, valamint a könyvtárigazgatási szervek.

A hazai anyag központi katalogizálása

Legalábbis ez áll a román kiadványokra, amelyek 50 %-át teszik ki a katalogizált állománynak. A legutóbbi statisztikai évkönyv adatai például azt mutatják, hogy 1956-ban az ország 39 500 könyvtárában 3 336 000 kötetet dolgoztak fel. A román kiadványok számát kb. 1 683 000-re becsülve és körülbelül két és negyedóra átlagidőt számítva a leltározásra, katalogizálásra és raktári előkészítésre kötetenként, felvetődik a kérdés, miért nem térünk rá a központi katalogizálásra legalább a román kiadványokat illetően? Ha megvalósítanánk, hogy a könyvekkel egyidejűleg jelenjenek meg a katalógusokhoz szükséges nyomtatott cédulák is, amellelt, hogy ez a katalógusok minőségének és egyöntetőségének legmagasabb színvonalához vezetne, gyakorlatilag kb. 9/10 résszel csökkentené a katalogizálás idejét. A katalogizálási munka általában a cédulák beosztására korlátozódna. A katalogizálási munkát ilyen módon megszervezve nemcsak a könyvtári személyzet ésszerűbb felhasználását lehet biztosítani, hanem az olvasók idejéből is jelentős mennyiségű munkaórát takaríthatnánk meg.

Hasonlóan érdekes probléma könyvtáraink katalógus-hálózatának mennyisége és minősége. A könyvtári katalógusok hatékonysága a cédulákon szereplő leíró bibliográfiai adatok pontosságától függ. Sajnálatos, hogy egyes könyvtárak katalógusai hiányosak az adatok tekintetében és ez nemcsak a kutatók számára, hanem maguknak a könyvtárosoknak is idő-

vesztéseget okoz.

Kevés a bibliográfiai segédanyag

Egy másik hiányosságról is meg kell emlékezni, amely nem kevés nehézséget okoz a kutatóknak, ez pedig a bibliográfiai apparátus nem kielégítő volta. Kevés a külföldi bibliográfiai és referáló-kiadvány és nem kielégítő mennyiségben jelennek meg hazai könyvtáraink és dokumentációs központjaink tájékoztató kiadványai sem. Ilymódon a kutatók nem kaphatnak elég hatékony segítséget a könyvtáraktól és a dokumentációs központoktól. Ez odáig terjed, hogy sok esetben a szakkatalógus marad az egyetlen - és nem kielégítő - forrás az olvasó tájékoztatására. Meg kell tehát sokszorozni a bibliográfiai segédleteket minden téren. Minden módszert fel kell használni annak érdekében, hogy a kutató a katalógusok és a bibliográfiai- dokumentációs kiadványok segítségével minél gyorsabban és minél hatékonyabban eligazodhassék az egész világon megjelenő óriási mennyiségű kiadvány között.

Olvasótermi szabadpolc

Ugyancsak bírálat tárgyává kell tenni az olvasótermi munkalehetőséget is. Könyvtáraink nagy többsége arra törekszik, hogy az olvasótermében a kutató minél hamarabb hozzájusson az őt érdeklő irodalomhoz. De ezzel a helyes törekvéssel párhuzamosan eltérő gyakorlattal is találkozni egyes könyvtárosok részéről, akik nem értik meg, hogy az olvasó számára lényegbevágó, hogy minél kevesebb időt veszítsen el munkanapjából.

Könyvtárainknak mindent meg kell tenniük annak érdekében, hogy a legjobb lehetőséget biztosítsák az olvasótermi munkához és hogy minimálisra szorítsák le az olvasó várakozásának idejét.

Hogy az olvasótermekben nehéz a kiadványokhoz hozzáférni, ennek oka elsősorban a konzervativizmusban keresendő. Indokolatlanul aggályoskodnak új és haladó munkamódszerek bevezetésétől. A szovjet és a nagy olasz könyvtárak az olvasótermekben szabadpolcos rendszert alkalmaznak. Miért ne hasznosíthatnánk mi is ezt a jól bevált tapasztalatot, biztosítva természetesen az állandó felügyeletet. Tanulmányozni kell és ki kell kísérletezni

módszereket, amelyek elősegítik a kutatók idejének gazdaságos kihasználását.

A protekció

Gyakori nehézséget okoz az a tény is, hogy gyakran maguk a könyvtárosok szegik meg a könyvtári rendtartást. Számos térítvény-nélküli kölesöznést bonyolítanak le ("szóbeli garanciára", "csak két percre kérem ki a könyvet"), túlzott "jóakaratot" tanusítanak "a főnökökkel" szemben, olyan "előzékenységet" tanusítva olykor, amely nem ritkán messze túlmegy a könyvtári szokásokon és rendtartáson. Ugyanide tartozik bizonyos anyagok "monopolizálása"; "vezető személyiségek" hosszú időn át maguknál tartanak mások számára is érdekes kiadványokat. Egyesek úgy tekintik a folyóirat előfizetéseket és a könyvbeszerzéseket mint személyes járandóságot. A "kivételeknek" ez a zápora előnti a könyvtári rendtartást és nem kevés egyéb ilyen és ehhez hasonló rendellenesség gátolja "a közkatonák" kutatómunkáját.

+ + +

A felsorolt problémák megoldásáért harcolva, elérhetjük, hogy munkánk gazdaságosabbá, hatékonyabbá váljék. Ne feledjük, hogy az idő, a pénz és az anyagmegtakarítás lényeges eleme a könyvtári és dokumentációs munkának és a fejlődés reális tényezője a munka valamennyi területén.

Eredeti cím: Despre rentabiliteta muncii în bibliotecă.
Megjelent: Călăuza Bibliotecarului. 11.an. 1958. 7.no. 30-33.p.
OSzK.ford.sz.: 2054.

válogatást csupán az olvasóteremre vagy a kölcsönzőre és bizonyos napokra korlátozzák, illetve csak azokon a napokon teszik lehetővé, amikor az olvasók számára tanulmányi látogatást szerveznek abból a célból, hogy a látogatókkal megismertessék a könyvtárban lévő irodalmat.

Az új olvasószolgálati módszer bevezetésének a sikere, amint azt a tapasztalatok mutatják, jelentős mértékben attól függ, mennyire ismerik a könyvtárosok könyvtáruk állományát, milyen mértékben tisztították meg a gyűjteményt a selejtes és elavult könyvektől, milyen körültekintéssel tervezték meg a helyiségeket és a berendezést, hogyan biztosítják az olvasók kényelmét és a könyvállomány megővését.

Az olvasószolgálat új formájának bevezetése azonban nem menti fel a könyvtárosokat sem az aktív és széleskörű propagandamunka alól, sem az olvasók irányítása, illetve differenciált kiszolgálása és a bibliográfiák használata alól. A szabadpolc-rendszer bevezetésénél még nagyobb jelentősége van annak, hogy emeljük a könyvtári dolgozók személyes-politikai színvonalát, szaktudását és tanulmányozzuk a különböző olvasócsoportok érdeklődési körét és igényeit.

A szabadpolc-rendszer gyakorlati bevezetése fényesen bizonyítja egyrészt a könyvtári munka magas színvonalát, másrészt a szovjet emberek kulturájának hatalmas növekedését.

Az olvasószolgálat további javítására a rendelet javasolja, hogy az autonóm köztársaságok művelődésügyi Minisztériumai, a megyei és háttérterületi művelődésügyi igazgatóságok, a városi és járási művelődési osztályok vezetői, a könyvtárak igazgatói és vezetői a gyakorlatban minél szélesebb körben vezessék be a szabadpolc-rendszer különböző változatait és biztosítsák a magasszínvonalú könyvpropagandát és az olvasás irányítását.

E célból minden könyvtár, a helyi viszonyokból kiindulva, dolgozzon ki konkrét tervet a szabadpolc-rendszer valamelyik változatának bevezetésére. Szervezzék meg a könyvtár teljes állományának rendszeres megismertetését a könyvtári kollektívával; tisztítsák meg a könyvtár állományát az elavult és selejtes könyvektől; gondosan tervezzék meg a helyiségeket és a berendezést, különösen pedig a polcokat és a könyvek visszavételére, illetve kiadására szolgáló pult elhelyezését. A könyvek raktározása szakrendben, azonban belül pedig betűrendben történjék. Minden állványon f

E Könyvtári Figyelő digitális változata. Készítette a Könyvtári Intézet megbízásából az Országos Széchényi Könyvtárban 2016-ban.

etni az egyes szá-

kok nevét, számát és a polcokon választólapokat kell elhelyezni: ezenkívül olyan plakátokat kell készíteni, melyek megismertetik az olvasókat a könyvállomány használatának szabályaival.

A határozat hangsúlyozza az egyéni olvasás-irányítás erősítését, az olvasók érdeklődési körének és igényeinek rendszeres tanulmányozását. Különös figyelmet kell fordítani az alacsonyabb képzettségű olvasókkal és az ifjúsággal való foglalkozásra; meg kell ragadni minden alkalmat, minden szemléltető és tömegpropaganda-eszközt az országunk politikai és gazdasági életével foglalkozó aktuális témájú irodalom, valamint az olyan könyvek ajánlására, amelyek arra hivatottak, hogy emeljék a dolgozók eszmei-politikai színvonalát, szakmai képzettségét és általános műveltségét. Szélesebb körben kell használni az ajánló bibliográfiák minden formáját.

A gyermek-könyvtárakban és gyermek-osztályokon a szabadpolc-rendszer bevezetésénél feltétlen figyelemmel kell lenni a gyermek-olvasók életkorával járó sajátosságokra. A legfiatalabb korosztály (1-3. osztályosok) számára a teljes szabadpolc-rendszer bevezetése nem ajánlatos. Ott csak egyes állványokat tegyenek szabadon hozzáférhetővé, nyitott polcokon különféle témákból kiállításokat rendezzenek, és szervezzenek könyvtárlátogatásokat bizonyos napokon. A középső és idősebb korosztályu gyermekeknél a szabadpolc-rendszernek mindenféle változatát alkalmazhatják. A "teljes" szabadpolc-rendszerrel tartssuk meg a könyvek szakrendben való elhelyezését, de egyes témákat feltétlenül emeljünk ki. A gyermekek olvasásának irányításával foglalkozó személyek /könyvtárosok, tanítók, uttörővezetők, stb./ számára irt könyveket tartssuk külön a gyermekeknek szánt könyvektől.

Különös figyelmet kell fordítani a fiatal olvasóknál az olvasás kulturájának fejlesztésére, a könyvválogatás módjának elsajátítására, a katalógusok, kartotékok és bibliográfiák használatára.

Eredeti cím: Ob organizaciji v mazzsovuh bibliotekah otrütogo dosztupa csitatelej k knizanüm fondam.

Megjelent: Bibliotekar'. 1959. 4.no. 58.p.

OSzK.ford.sz.: 2183.

Jankilevics, E.

VÁLASZ A SZABADPOLC-RENDSZERREL KAPCSOLATBAN
 FELMERÜLT KÉRDÉSEKRE

A Bibliotekar' 1958. decemberi száma közölte E.Jankilevicsnek a Zagorszki Városi Könyvtár vezetőjének cikkét, amely a szabadpolc-rendszeréről szólt. A cikkel kapcsolatosan mind a szerző, mind a Bibliotekar' szerkesztősége számos levelet kapott, amelyekben a könyvtárosok pontosabb választ kérnek néhány, a cikkben nem eléggé világosan ismertetett kérdésre.

Itt közöljük Jankilevics elvtársnőnek az olvasók kérdéseire adott válaszát.

Az olvasóteremről

Az olvasóteremben megvalósítandó szabadpolc-rendszer komoly előkészületet igényel. Feltétlenül felül kell vizsgálni az állományt és ki kell selejtezni az elavult, értéktelen irodalmat. Nagy gondot kell fordítani az olvasóterem bibliográfiai apparátusára.

Könyvtárunk olvasótermének alapterülete 66 négyzetméter; ebből 10 négyzetméternyi terület a korábbi évek bekötött folyóirat- és ujságév-folyamainak, továbbá értékes kiadványok raktározására szolgál. Az olvasóterem könyvállománya több mint 4000 kötet, melyet rendszeresen gyarapítunk. Itt tároljuk az időszakos kiadványokat is, (több mint 70 féle címet).

A könyvek 6 tágas szekrényben vannak elhelyezve. Arról, hogy az egyes szekrényekben milyen könyvek, vagy a folyóiratoknak melyik évfolyama és milyen számai vannak, feliratok tájékoztatják az olvasót. A

szekrények polcain megjelöltük az alosztályokat is. Közvetlenül a bejárat mellett egy állványra ki vannak téve a folyó évre megrendelt folyóiratok és újságok, emellett üvegtárlóban a "Folyóirat-újdonságok" találhatóak.

Az olvasóterem állományáról szakkatalógus, valamint folyóirat- és újságcikkek-katalógus tájékoztatják az olvasót.

Az olvasóterem könyvtárközi kölcsönzést tart fenn más könyvtárokkal, ami lehetővé teszi, hogy az olvasó olyan fontos irodalomhoz is hozzájusson, amellyel a városi könyvtár nem rendelkezik.

Az olvasóteremben egy munkatárs dolgozik. Az 1958. évben 740 olvasó iratkozott be, ezeknek 33 274 könyvet és folyóiratot adtunk ki (10 397-tel többet, mint 1957-ben). A kölcsönzött irodalom megoszlása: társadalomtudományi és politikai mű 7983 kötet, természettudományi és matematikai mű 2573 kötet, orvostudományi, technikai és mezőgazdasági mű 6572 kötet.

Az új módszernél nem tapasztaltuk, hogy az olvasók megrongálták vagy eltulajdonították volna a könyveket, folyóiratokat, vagy kitépték volna az illusztrációkat.

Új statisztikai nyilvántartási forma bevezetése vált szükségessé az olvasóteremben. Mivel az olvasók túlnyomó többsége maga választja ki az irodalmat, lehetetlen az olvasók által kölcsönvett könyvek pontos feljegyzése. Ugy véljük, hogy az olvasóteremben bevezetett szabadpolc-rendszer mellett, elegendő lenne csupán a látogatottság és a bibliográfiai munka nyilvántartása. Ajánlhatjuk még azt is, hogy az olvasóval jegyeztessük be az általa használt irodalmat egy erre a célra szolgáló lapra, melyet a törzslapjához helyezünk.

A közművelődési könyvtárakban az olvasóterembe és a kölcsönzőbe általában ugyanazok a személyek iratkoznak be, ezért célszerű lenne egy közös olvasójegy bevezetése; ez lehetővé tenné az olvasók pontos számszerű nyilvántartását.

A kölcsönzőben

Kölcsönzőnk egy olyan szobában helyezkedik el, amelynek emeleti része is van. A könyvállomány (több mint 22 000 kötet) hétpolcos szabványalakú állványokon van elhelyezve, amelyek sorban állnak a helyi-

ség egész hosszában, ami lehetővé teszi a szolgálatban lévő könyvtárosnak az egész raktár áttekintését. Az emeletet kiegészítő helyiségként használjuk.

A raktárnak egyetlen be- és kijárata van. Az ügyeletes könyvtáros asztala az ajtó mellett van.

A kölcsönző nyolc órán át van nyitva. A kölcsönzőbe beosztott három könyvtáros közül egyidejűleg kettő dolgozik; az ügyeletes könyvtáros nyolc órát, a polcoknál szolgálatot teljesítő konzultánsok 4-4 órát. Az összes belső munkát, úgymint a könyvek jelzetekkel való ellátását, a katalogizálást, katalógus-szerkesztést a kölcsönző munkatársai végzik.

Egyéb kérdések

A könyvtár megnyitása óta vezetünk helyrajzi katalógust. Az állományból kiiktatott könyveket a leltárkönyvből kivezetjük, ugyancsak kiemeljük a helyrajzi katalóguslapot is. Amennyiben a könyvtár állománya közös az olvasóterem állományával, az olvasóterem könyveiről felvett helyrajzi katalóguslapon a változásnak megfelelő bejegyzést eszközölünk.

Könyvtárunk a szabadpolc-rendszer bevezetése előtt nem hajtott végre előzetes leltározást, mivel az 5-ös és 6-os szak anyagánál már korábban bevezettük a részleges szabadpolc-rendszert.

Eredeti cím: Otvetú na voproszú. Ob otrútom dosztupe.

Megjelent: Bibliotekar'. 1959. 4.no. 55.p.

OSzK.ford.sz.: 2162.

Város ill. község	Egy lakosra jutó költség (korona)	Egy lakosra jutó költetés (kötet)
Koppenhága	6,45	6,82
Frederiksberg	10,27	8,36
Assens	6,39	9,48
Esbjerg	7,21	8,11
Gentofte	12,38	12,53
Hadersleben	7,48	8,67
Helsingør	7,88	6,98
Hjørrin	7,72	4,78
Hobro	7,18	8,29
Holbæk	9,25	10,21
Holstebro	7,53	7,99
Horsens	5,38	5,60
Kalundborg	8,03	6,15
Kolding	7,02	6,90
Røge	9,25	6,15
Lemvig	8,66	4,35
Nakskov	7,00	7,57
Nykøbing F.	9,74	6,91
Naestved	7,70	7,32
Odense	9,17	8,71
Randers	7,54	7,27
Roskilde	7,12	7,01
Rønne	4,66	6,16
Silkeborg	10,70	10,12
Skive	5,88	4,49
Slagelse	5,50	8,02
Svendborg	6,65	9,06
Sonderburg	6,38	8,08
Thisted	6,48	8,05
Tøndern	5,60	7,79
Vejle	9,40	9,34
Viborg	5,14	8,48
Apenrade	8,36	9,44
Aalborg	10,52	8,77

A központi könyvtárral rendelkező közösség áttekintése után hasonló összeállítás következik a többi helységről - főképp falvakról - amelyeknél nagy vonásokban hasonló tendenciák mutatkoznak. Egyes esetekben mégis nagyobb különbséget lehet megállapítani, amelyet a helyi viszonyok hiányos ismerete következtében nehéz megmagyarázni.

A fent idézett számok szerint a dán városokban és nagyobb közösségekben egy-egy lakosra jutó költségvetési összeg 7,73 korona, a kölcsönzések száma pedig 7,91 kötet. A viszonylag legnagyobb költségvetésű Gentofte-i könyvtárban egy lakosra 12,38 korona jut, a kölcsönzések száma lakosonként 12,53 kötet. Legkisebb a költségvetése a viborgi könyvtárnak (5,14 korona). Hogy itt, ennek ellenére 8,48 kötetes kölcsönzési átlagot értek el, az bizonyos kedvező helyi tényezőkre vezethető vissza. Majdnem fordított a helyzet Lemvigben, amely a legkisebb (4,35 kötetes) kölcsönzési átlagot mutatja, a lakosonkénti 8,66 koronás költségvetéssel szemben. A statisztikai átlagértéktől való ilyen eltéréseket helységenként kell megvizsgálni, hogy megtaláljuk a jelenség okát.

Ez az áttekintés megmutatja, hogy milyen értékes az ilyen nagy vonásokban végzett összehasonlítás. Aki ért hozzá, hogy a száraz számadatokat megfelelően olvassa és értelmezze, az belőle egy egész ország könyvtári fejlődésének az irányát ki tudja olvasni.

"Svéd városi könyvtárak 1957-ben" cím alatt a Biblioteksbladet 1958. évi 10. száma igen alapos és tanulságos statisztikát közölt. Minthogy a lakosság számára, a könyvállományra, kölcsönzésre, kiadásokra, főhivatású személyzetre és nyitvatartási időre vonatkozó pontos adatok lehetővé teszik a hasonló, egyéb országok várossal való összehasonlítást, a számok igen értékesek lehetnek.

A jelentésben szereplő 131 város közül 13-at választottunk ki, úgy, hogy azok a különböző nagyság-típusokat képviseljék. Az első öt város csoportjából azonban - Hälsingborg-ig bezárólag - egyetlen várost sem hagyunk ki.

A Göteborg-i, Malmö-i, Västerås-i, Gävle-i, Karestad-i és Lulea-i közművelődési könyvtárak, illetve tag-

tományi könyvtárak, amelyek mozgó (vándor-) könyvállományukkal kisebb falusi könyvtárakat is ellátnak és, mint alapítványi vagy tartományi könyvtárak, részben tudományos könyvtári feladatokat is végeznek. Ezért ezekben a könyvtárakban igen nagy az átlagosan egy-egy lakosra jutó könyvállomány. Norrköping, nagy könyvállománya ellenére, nem ebbe a kategóriába tartozik. Egy ott elhelyezett nagy különgyűjtemény (Finspongssamling), valamint két kisebb gyűjtemény együttesen kb. 50 000 címmel növeli a holt állományt.

Az egy lakosra jutó könyvállomány 1,02 kötet (Stockholm) és 2,84 kötet (Västerås) között mozog. Még nagyobb a különbség az egy lakosra jutó pénzösszegek között; a két szélső eset: Värnamo-ban 4,21 korona, Västerås-ban 17,45 korona (egy forint = 4,50 svéd korona. Ford.) A különbség átlagban 5,8 kötet, az átlagos községi hozzájárulás lakosonként kerekén 8 korona.

A személyi kiadások és a könyvvásárlásra, valamint könyvkötésre fordított pénzösszegek arányában nincs feltűnő ingadozás, sem a könyvtárosok és hivatali munkaerők egymáshoz való arányában. (Stockholmban meglepő a főhivatású gondnokok és takarítónők nagy száma, amely általában nincs arányban más könyvtárak ilyen dolgozóinak a számával.) A nyitvatartási idő a heti 62 óra (Norrköping) és 27 óra (Värnamo) között mozog.

A nyitvatartási időnek a főhivatású személyzethez való arányánál tekintetbe kell venni, hogy sok svéd könyvtár az állandóan alkalmazott könyvtárosok mellett kiegészítő munkaerőként könyvtáros szakképzettségű személyzetet és irodai alkalmazottakat is foglalkoztat óradíjért. Ezek a munkaerők a fenti statisztikában nem szerepelnek. De a könyvtári munkaerő-helyzet értékelésénél feltétlenül tekintetbe kell őket venni. Ez a példa is bizonyítja, hogy ezt a statisztikát is - mint általában minden statisztikát - ha sok tekintetben természetesen nagyon tanulmányos is, csak "cum grano salis" (egy csepp sóval - bizonyos korlátok között) lehet felhasználni.

(Fentiekben hivatkozott adatokat l. az 50. oldalon.)

Eredeti cím: Dänisches und schwedisches Büchereiwesen in Zahlen.

Megjelent: Bücherei und Bildung. 1959. 4.no. 172-174.p.

OSzk.ford.sz.: 2066.

Város	Iakosok száma 1958. I. 1-én	Állomány 1957. XII. 31-én	Össz. kölcsonyások /kötet/	Közlcsönvétel /korona/	Közégt. hozárulás /korona/	Közárulás /kötet/	Közárulás /korona/	Közárulás /korona/	Személyi kiadások /korona/	Féhvételű szemelvények a/ b/ c/	Nyitvatartás ideje /heti...óra/ d/ e/	Könyvtárak anylakosonként /kötet/		
Stockholm	798 913	832 981	2 902 581	3,63	5 069 211	6,78	1 166 400	2 855 460	79	41	88	56,5	33	1,02
Göteborg	392 577	479 885	1 963 760	5,00	2 743 268	7,31	20 883	29 212	2	-	-	27	27	1,2
Malmö	217 330	398 028	1 503 890	6,92	1 782 767	8,99	37 492	51 482	2	1	1	28	14	1,87
Norrköping	89 632	249 081	531 393	5,93	637 800	7,38	35 692	73 014	1	2	3	50	50	2,78
Helsingborg	75 473	196 851	412 638	5,47	533 290	7,23	84 716	161 717	6	3	1	45	10	1,9
Västerås	73 165	208 124	396 732	5,42	1 192 800	17,45	61 254	82 457	3	2	1	33	18	2,84
Gävle	52 667	121 406	220 522	4,19	350 160	7,15	73 753	169 992	6	2	-	53	23	2,3
Karlstad	40 280	71 338	169 381	4,21	254 670	7,40	108 691	174 047	7	7	-	42	12	1,77
Uddevalla	30 855	45 256	155 723	5,05	217 714	7,35	280 646	351 299	14	10	2	48	28	1,5
Luleå	28 998	81 797	167 641	5,78	263 700	11,37	113 713	302 890	11	6	1	45	18	2,75
Böland	24 353	33 382	136 724	5,61	131 800	5,42	175 049	358 410	15	8	7	62	57	1,37
Vänersborg	18 012	34 556	102 048	5,67	100 800	5,71	352 176	1 082 933	41	36	27	51	30,5	1,35
Värnamo	12 487	20 487	39 605	3,17	52 449	4,21	884 589	1 069 687	46	34	5	51	51	1,64

a/ Könyvtárosok. - b/ Irodai alkalmazottak. - c/ Gondnokok és takarítók. d/ Felntttek. - e/ Ifjuság.

KÖNYVTÁRI ÉS DOKUMENTÁCIÓS SZAKIRODALOM

Lapunk előző (1959.7.) számában első ízben közzeltük a könyvtár-
ügyi folyóiratok repertóriumát. Olvasóink megjegyzései és a mostani
közlemény összeállításához felhasznált folyóiratokképek tartalma alap-
ján az osztályozási rendszert helyenként módosítottuk. Kérjük olva-
sóinkat, hogy hozzászólásaikkal és tanácsaikkal továbbra is támogas-
sák a könyvtári és dokumentációs szakirodalom kurrens bibliográfiá-
jának kialakítását.

JEGYZÉK

a rendszeresen feldolgozott folyóiratokról.

	Rövidítés:		Rövidítés:
1. Accademie e Biblioteche d'Italia	Accad. Bibl. Italia	25. Kirjastoletti	ua.
2. ALA Bulletin	ALA B.	26. Knihovnik	ua.
3. American Documentation	Amer. Doc.	27. The Library Association Record	Libr. Ass. Rec.
4. Annals of Library Science	Ann. Libr. Sci.	28. Library Herald	Libr. Herald
5. Aslib Proceedings	Aslib Proc.	29. Library Journal	Libr. J.
6. Australian Library Journal	Australian Libr. J.	30. Library Quarterly	Libr. Quart.
7. Bibliotekar (Beograd)	ua.	31. Library Resources and Technical Services	Libr. Res. Techn. Serv.
8. Bibliotekar' (Moszkva)	ua.	32. Library Trends	Libr. Trends
9. Bibliotekar (Szofija)	ua.	33. Libri	ua.
10. Bibliotekars	ua.	34. Mitteilungsblatt (Verband der Bibliotheken des Lan- (Nordrh. Westf.) des Nordrhein-Westfalen)	Mitteilungsblatt
11. Biblioteksbladst	ua.	35. Nachrichten für Dokumen- tation	Nachr. Dok.
12. Der Bibliothekar	Bibliothekar (Berlin)	36. Nachrichten-Nouvelles	Nachr. VSB u. SVD
13. Bibliothekleven	ua.	37. Nordisk Tidsskrift for Bok- och Biblioteksväsen	Nord. Tidsskr. Bok Bibl.
14. Biblos	ua.	38. Przeglad Bibliotecary	Przegl. Bibl.
15. Bogens Verden	ua.	39. Revue de la Documentation	R. Doc.
16. Bok og Bibliotek	Bok Bibl.	40. Special Libraries	Spec. Libr.
17. Bulletin des Bibliothèques de France	R. Bibl. Fr.	41. Szovetszkaja Bibliografija	Szov. Bibliogr.
18. Bücherei und Bildung	Bücherei u. Bildung	42. Unesco Bulletin for Lib- raries	Unesco B. Libr.
19. Călanza Bibliotecarului	Calanza Bibl.	43. Wilson Library Bulletin	Wilson Libr. B.
20. Citatel'	ua.	44. Zeitschrift für Biblio- thekswesen und Biblio- graphie	Z. Bibl. Bibliogr.
21. College and Research Lib- raries	Coll. Res. Libr.		
22. Dokumentation	ua.		
23. Dokumentation-Fachbiblio- thek-Werksbücherei	DFW		
24. The Journal of Documenta- on			

ÁLTALÁNOS KÉRDÉSEK

325. CAMPBELL, Robert E.: Books vs. TV - a thaw has set in. = Libr.J. 84.vol. 1959. 2.no. 217-220.p. Könyvek vagy televízió? (1.)

326. FREITAG, Wolfgang M.: Non library periodicals for library technical services. = Libr.Res.Techn.Serv. 3.vol: 1959. 3.no. 215-222.p. Bibliogr.216-222.p. Olyan nem könyvtártudományi folyóiratok, amelyek a könyvtári munkával is foglalkoznak. (1.)

CSEHSZLOVÁKIA

327. Zásady pro práci knihoven vplyvajici z uaneseni II.celostátniho sjezdu ceskoslovenskych knihovnikú. = Knihovnik. 4.roč. 1959. 4.no. 97-98.p. A Csehszlovák Könyvtárosok II.Országos Kongresszusának határozataiból folyó irányelvek. (1.)

SZOVJETUNIO

328. DRTINA, J. - STRAKA, J.: V. I. Lenin v sovetskych knihovnickych a bibliografickych publikacich. = Knihovnik. 4.roč. 1959. 4.no. 109-115.p. Lenin a szovjet könyvtári és bibliográfiai kiadványokban. (1.)

329. GERMAN, N. : Dela kolhoznic - dela bibliotecanic. = Bibliotekar'. (Moszkva). 1959. 5.no. 32-33.p. Kolhozkérdések - könyvtári kérdések. (1.)

330. Niadezsda Klonsztantinovna i Krupszkajal Krupská o knihovnictví. = Knihovnik. 4.roč. 1959.2.no. 40-41.p. Illusztr. Krupszkaja a könyvtár... (1.)

331. NOVÝ, Vilém: Za hlubší poznání Leninova díla v knihovnictví. = Knihovnik. 4.roč. 1959. 99-108.p. Behatöbben foglalkozzunk Lenin könyvtárügyi írásával! (1.)

332. SZEGLIN, E. : Csemu ucsila nash N. K. Krupszkaja. = Bibliotekar' (Moszkva). 1959. 2.no. 12-17.p. Mire tanított bennünket Krupszkaja? (1.)

Könyvtártudomány
Könyvtártudományi kutatás

SZOVJETUNIO

333. MULPANOVSKAJA, G.Sz.: Ukazatel' literatury po bibliotekovedeniju i bibliografii. = Szov.Bibliogr.1959. 4/56/. 120-122.p. A könyvtártudományi és bibliográfiai irodalom bibliográfiája. (A Bibliotekovedenie i Bibliografiya c. folyóiratról.) (1.1)

USA

334. LEIGH, Robert D.: Functions of the state library in research, field studies, and surveys. = ALA B. 53. vol. 1959. 1.no. 25-30.p. Az állami könyvtárak szerepe a könyvtártudományi kutató munkában, a környezet tanulmányokban és vizsgálatokban. (1.1)

335. State library research in action. = ALA B. 53.vol. 1959.1.no.30-34.p. Állami könyvtárak könyvtártudományi kutató munkájáról. Öt beszámoló. (KEE, S. Janice, LIEBERMAN, Irving, JOHNSON, Jean, RIDGWAY, Helen A., SINCLAIR, Dorothy M.) (1.1)

A könyvtárügy állami és társadalmi irányítása. Könyvtári törvények

CSEHSZLOVÁKIA

336. FILKA, Karol: Starostlivosť narodnych výborov o ľudové knižnice. = Citatel'. 8.roč. 1959. 4.no. 144-147.p.
A nemzeti bizottságok (helyi tanácsok) gondoskodása a közművelődési könyvtárakról. (1.2)

337. KUNC, J.: Ze zasedání Ústřední knihovnické rady. = Knihovnik. 4.roč. 1959. 4.no. 123-124.p.
A csehszlovák Központi Könyvtárügyi Tanács ülése. (1.2)

338. KURUC, Alojz: Riad'me knižnice podl'a stranického dokumentu. = Citatel'. 8.roč. 1959. 1.no. 15-26.p.
A könyvtárak irányításában kövessük a párthatározatokat! (1.2)

339. VANČURA, Dalibor: Knižnice uzaviera jú zmluvy s JRD. = Citatel'. 8.roč. 1959. 5.no. 226-228.p.
A könyvtárak és a termelőszövetkezetek közti szerződés kérdése. (1.2)

LENGYELORSZÁG

340. DĘBOWSKA, Maria: Sekcja Bibliotek i Czytelniotwa Rady Kultury i Sztuki. = Bibliotekarz. 26.rok. 1959. 6.no. 161-163.p.
A Művelődés- és Művészetügyi Tanács Könyvtári és Olvasási Szekciójá. (1.2)

SZOVJETUNIÓ

341. O szosztajanii i merah ulucsennija bibliotecschnogo dela v sztrane. = Partijnaja Zsizn'. 1959. 20.no. 25-29.p.
A szovjet könyvtárügy helyzete és a megjavításának módja. A Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottságának határozat. (1.2)

Módszertani munka

CSEHSZLOVÁKIA

342. JIRKOVSKÁ, Věra: Ústřední porada o metodické práci. = Knihovnik. 4.roč. 1959. 1.no. 17-18.p.
Központi értekezlet a módszertani munka kérdéseiről. (1.3)

343. SÝKORA, Jozef: Krajská ľudová knižnica v Banskej Bystrici. = Citatel'. 8.roč. 1959. 3.no. 116-119.p.
A besztecercebányai Megyei Könyvtár néhány statisztikai adat és futó pillantás a könyvtár módszertani munkájára. (1.3)

NÉMET DEMOKR. KÖZTÁRSASÁG

344. SCHUMANN, Ilse: Lasst Dias sprechen! = Bibliothekar (Berlin). 13.Jg. 1959. 5.no. 549-552.p. Illusztr.
Könyvtári módszertani diafilmek. (1.3)

SZOVJETUNIÓ

345. ABRAMOV, I.: V poizskah novogo. = Bibliotekar' (Moszkva). 1959. 8.no. 18-21.p.
Új könyvtárosi munkamódszerek keresése. (1.3)

Könyvtárak együttműködése

LENGYELORSZÁG

346. ZAKRZEWSKA, Helena: O pogłębie-
nie współpracy bibliotek naukowych z bibliotekami powszechnymi. = Bibliotekarz. 26.rok. 1959. 7/8.no. 196-202.p.
A tudományos és a közművelődési könyvtárak közti együttműködés elmélyítése. (1.4)

NORVÉGIA

347. TVETERÅS, Herald L.: The university library and the institute libraries. A system of co-operation. = Libri. 9.vol. 1959. 1.no. 1-8.p.
Könyvtár és az intéze-

NÉMET SZÖV. KÖZTÁRSASÁG

348. BEIER, Max: Zusammenarbeit zwischen Schülerbücherei und Öffentlicher Bücherei: = Bücherei u. Bildung. 11. Jg. 1959. 6. H. 248-251. p. Iskolai könyvtárak és közművelődési könyvtárak közötti együttműködés. (1.4)

SZOVJETUNIÓ

349. GRODECKAJA - RUDINA, T.: Sirjatszja nasi mezdunarodnue szvjazi. = Bibliotekar' (Moszkva). 1959. 6. no. 51-52. p. Szélesednek nemzetközi kapcsolataink. (1.4)

Könyvtári hálózatok

CSEHSZLOVÁKIA

350. GROH, Kamil : Spelupráce lidových a vědeckých knihoven v jednotné soustavě. = Knihovník. 4. roč. 1959. 4. no. 116-121. p. A közművelődési és a tudományos könyvtárak együttműködése az egységes könyvtári hálózaton belül. (1.4)

LENGYELORSZÁG

351. FILIPKOWSKA-SZEMPLINSKA, Jadwiga: Jeszcze o planowaniu sieci bibliotek w miastach. = Bibliotekarz. 26. rok. 1959. 5. no. 134-138. p. Még egyszer a városi könyvtárak hálózatának tervezéséről. (Válasz J. Kowalskinak.) (1.41)

352. KOWALSKI, Janusz : O planowaniu sieci bibliotek powszechnych w miastach - po raz drugi. = Bibliotekarz. 26. rok. 1959. Illusztr. 1. no. 6-15. p. 2. no. 38-48. p. Még egyszer a városi közművelődési könyvtárak hálózatának tervezéséről. (1.41)

353. KOWALSKI, Janusz: O planowaniu sieci bibliotek powszechnych na wsi - po raz drugi. = Bibliotekarz. 26. rok. 1959. 7/8. no. 208-217. p. Illusztr.

Mégegyszer a falur...

SZOVJETUNIÓ

354. BLĄŻEWICZ, Janina: Organizacja sieci bibliotecznej i czytelnictwo w Moskwie i Leningradzie. = Bibliotekarz. 26. rok. 1959. 5. no. 138-143. p. Statisztikai táblázatok. A könyvtári hálózat megszervezése és az olvasás kérdései Moszkva s Leningrád könyvtáraiban. (1.41)

Tapasztalatcsere
Munkaverseny

CSEHSZLOVÁKIA

355. IRMLEROVÁ, Emília : Patronátmi pomôžme priviést' súťaž BVL'K na sovú základňu. = Citatel'. 8. roč. 1959. 6. no. 243-246. p. Patronálással helyezzük széles alapokra a könyvtárak közti munkaversenyt. (1.42)

356. VANCURA, Dalibor: Der Wettbewerb der tschechoslowakischen Volksbibliotheken. = Bibliothekar (Berlin). 13. Jg. 1959. 2. no. 116-120. p. Munkaverseny a csehszlovák közművelődési könyvtárakban. (1.42)

NÉMET DEMOKR. KÖZTÁRSASÁG

L. még 615.

357. SCHUMANN, Wolfgang: Organisation eines Wettbewerbs der allgemeinen öffentlichen Bibliotheken. = Bibliothekar (Berlin). 13. Jg. 1959. 2. no. 121-130. p. Munkaverseny szervezése a közművelődési könyvtárakban. (1.42)

Központi katalógusok
Központi katalógizálás

CSEHSZLOVÁKIA

358. STRAKA, Josef: Ústřední katalogizace a její současné problémy. = Knihovník. 4. roč. 1959. 6. no. 181-184. p.

A központi katalógizálás és je... Csehszlovákiában

OLASZORSZÁG

359. FELICE OLIVIERI, Laura de : Le catalogue collectif an Italie. = Libri. 9.vol. 1959. 1.no. 54-62.p. A központi katalógus szerepe Olaszországban. (1.43)

SZOVJETUNIO

360. SZEMENOVA, V. : Voprosz zsdet szvoego resenija. (Escoe raz o centralizovanoj katalogizacii i obratbotke literaturü.) = Bibliotekar' (Moszkva). 1959. 7.no. 54-55.p. Megoldásra váró kérdés. (Még egyszer a központi katalogizálásról és feldolgozásról.) (1.43)

Egyesületek, szervezetek

361. HLEB-KOSZANSKA, H. : Na marginesie XXIV sesji Międzynarodowej Federacji Stowarzyszeń Bibliotekarzy (FIAB). = Bibliotekarz. 26.rok. 1959. 2.no. 55-56.p. A FIAB XXIV. ülészakának margójára. (1958. okt.13-16.) (1.5)

NÉMET SZÖV.KÖZTÁRSASÁG

362. Vereinbarung zwischen dem Deutschen Buchereiverband und dem Verband der Bibliotheken des Landes Nordrhein-Westfalen. = Mitteilungsblatt. (Nordrh. Westf.) 9.Jg. 1959. 3. H. 53-55.p. Megállapodás a "Deutscher Buchereiverband" (Német Könyvtárszövetség) és a "Verband der Bibliotheken des Landes Nordrhein-Westfalen" (Észak-rajna-Westfália-i Könyvtárszövetség) között. (1.5)

USA

363. EASTBURN, Walter N. : The manuscript society. = Libr.J. 84.vol. 1959. 2.no. 155-157.p. A Kézirat-Társaság. (Amerikai Egyesült Államokban, alakult 1948-ban.) (1.5)

364. Highlights of the Washington Conference. = ALA B. 53.vol. 1959. 7.no. 591-609.p. Illusztr. A washingtoni ALA-konferencia főbb eseményei. (1959. június 21-27.) (1.5)

365. Reports on the 78th Annual Conference of the American Library Association, held at Washington, D.C., June 21-27, 1959. = Library of Congress. Information Bulletin. 18.vol. 1959. 26.no. Appendix. 10 p. Illusztr. Jelentés az ALA 78. évi konferenciájáról. Washington. 1959. június 21-27. (1.5)

366. WALLER, Theodore: The international relations program of the American Library Association. = ALA B. 53.vol. 1959. 1.no. 48-50.p. Az ALA nemzetközi vonatkozású programja. (1.5)

Konferenciák, kongresszusok kiállítások

L. még 1.5

367. ROWE, John R. : Working toward improved exhibits. = ALA B. 53.vol. 1959. 3.no. 229-231.p. Hogyan lehet konferenciákkal kapcsolatos kiállítások színvonalát emelni?(A kiállító cégek és a könyvtárak közös érdekei.) (1.6)

CSEHSZLOVÁKIA

L. még 327.

368. MÁLEK, Rudolf: Zum II. Kongress der tschechoslowakischen Bibliothekare. = Bibliothekar(Berlin). 13. Jg. 1959. 1.H. 13-18.p. A csehszlovák könyvtárosok 2.konferenciájához. (1958.október 20-21.) (1.6)

369. RUHL, Heinrich: Träume! Goldenes Wenn! Eindrücke vom II. Kongress der tschechoslowakischen Bibliothekare. = Bibliothekar (Berlin). 13. Jg. 1959. 1. H. 20-23. p.

Ábrándok! De jó lenne, ha ...! A csehszlovák könyvtárosok 2. konferenciáján szerzett benyomások. (1958. október 20-21.)

(1.6)

FRANCIAORSZÁG

370. Journées d'étude des bibliothèques de France. = B. Bibl. Fr. 4. ann. 1959. 1. no. 21-53. p. Bibliogr. 52-53. p.

A francia könyvtárak 4. konferenciája. (1958. dec. 18-20.)

(1.6)

NÉMET SZÖV. KÖZTÁRSASÁG

L. 428.

Könyvtárosképzés, továbbképzés

ANGLIA

371. PALMER, Bernard I.: The british system of professional qualification. = Libr. J. 84. vol. 1959. 15. no. 2437-2439. p. Illusztr.

A könyvtárosképzés angol rendszere. (1.7)

AUSZTRIA

372. MAIROID, Maria: Bibliothekarische Prüfungsfragen im Jahre 1798. = Biblos. 8. Jg. 1959. 3. no. 146-150. p.

Könyvtárosi vizsgakérdések 1798-ban. (1.7-01)

BULGÁRIA

373. SIEKIERSKI, Stanisław: Państwowy instytut bibliotekarski w Bułgarii. = Bibliothekar. 26. rok. 1959. 2. no. 53-55. p.

A bolgár Könyvtárosképző Főiskola (1.7)

CSEHSZLOVÁKIA

374. IRMLER, Ján: Za zlepšenie kvalifikácie pracovníkov s knihou medzi mládežou. = Útateľ. 8. roč. 1959. 5. no. 100-105. p.

A gyermekkönyvtárosok szakképzett-ségének emelése. (1.7)

375. JEDLIČKA, Jaromír: Diplomní práce v oboru knihovnictví. = Knihovník. 4. roč. 1959. 6. no. 185-188. p. Bibliogr. 186-188. p.

A könyvtárszakon benyújtott diplomadolgozatok. (1.7)

LENGYELORSZÁG

376. KACZYŃSKI, Jerzy: Jaki kierunek nadać szkoleniu bibliotekarzy? = Bibliotekarz. 26. rok. 1959. 7/8. no. 235-237. p.

Milyen irányu legyen a könyvtárosképzés? (1.7)

377. LUKASZEWSKA, Romana: Dokształcanie pracowników bibliotek zwiazkowych. = Bibliotekarz. 26. rok. 1959. 1. no. 15-17. p.

A szakszervezeti könyvtárosok továbbképzése. (1.7)

378. WASILEWSKI, Piotr: 10 lat działalności Państwowego Ośrodka Kształcenia Bibliotekarzy w Jarocinie. = Bibliotekarz. 26. rok. 1959. 3. no. 65-68. p.

Tíz éve működik a jarocini Állami Könyvtárosképző Központ. (1.7)

NÉMET DEMOKR. KÖZTÁRSASÁG

379. SCHARFENBERG, Käthe: Bibliothekare müssen viel lernen! Zum Problem Weiterbildung der Bibliothekare. = Bibliothekar (Berlin). 13. Jg. 1959. 8. H. 922-924. p.

A könyvtárosoknak sokat kell tanulniuk! A könyvtáros-továbbképzés kérdéséhez. (1.7)

SZOVJETUNIÓ

380. AFANASZ'EV, Ju. - MAMA'EV, A.: Povusat' kvalifikaciju rabotnikov nauchnih bibliotek. = Bibliotekar. 6. sz. 15-17. p.

381. BACSALDINA, Sz. - ELIN, V. - RAKETSZKAJA, V.: Bol'se vnimanja radjonnim szeminaram. = Bibliotekar' (Moszkva). 1959. 3.no. 35-39.p.
Több figyelmet a járási könyvtáros-szemináriumoknak!

(1.7)

382. FONOTOV, G.: Bibliotekam Szibiri i Dal'nego Vosztokarabotnikov szvüszim obrazovaniem. = Bibliotekar' (Moszkva). 1959. 1.no. 24-27.p.
Felsőfoku képzettséggel rendelkező könyvtárosokat Szibéria és Távol-Kelet könyvtárainak!

(1.7)

383. KUZSEL'KOVA, E.: Blizse k zszinij praktike. = Bibliotekar' (Moszkva). 1959. 1.no. 27-30.p.
A leningradi Krupszkaja Könyvtárosképző Főiskola munkájáról. Közélet az élethez, a gyakorlathoz!

(1.7)

384. TIMOFEEV, E.: Novoe v oboscsih bibliotekarej. = Bibliotekar' (Moszkva). 1959. 9.no. 42 p.
Változások a leendő könyvtárosok képzésében.

(1.7)

USA

385. HARVEY, John F.: The library school of the future. = Libr.J. 84.vol. 1959. 15.no. 2433-2436.p.
Illusztr.
A jövő könyvtáros iskolájának problémái.

(1.7)

386. KEYS, Thomas E.: The liberal arts college as a threshold to librarianship. = Wilson Libr.J. 34.vol. 1959. 1.no. 56-57.p.
Általános műveltséget nyújtó iskola: csak ez lehet a könyvtáros-pálya kiindulása.

(1.7)

387. KONDY, Walter: Wydział bibliotekarstwa na uniwersytecie Kalifornijskim w Berkeley. = Bibliotekarz. 26.rok. 1959. 3.no. 82-85.p.
A berkeleyi Kaliforniai Egyetem könyvtárosképző tanszéke.

(1.7)

388. MASTERS, Fred N.: Wanted: more bookmen. = Wilson Libr.B. 34.vol. 1959. 1.no. 55-56.p.
Több művelt könyvtárosra van szükség.

(1.7)

Könyvtártörténet

389. BRABICS, V.: Biblioteki anticnogo mira. = Bibliotekar' (Moszkva). 1959. 5.no. 59-62.p. Illusztr.
Az antik világ könyvtárai.

(1.9)

390. STÜRZBECHER, Manfred: Zur Geschichte der Bibliothek des Berliner Naturforschers Johannes Müller. Nachtrag. = Libri. 9.vol. 1959. 1.no. 53.p.
Adalék Johannes Müller, berlini természettudós könyvtárának történetéhez.

(1.9)

AUSZTRÁLIA

L. 423.

CSEHSZLOVÁKIA

L. 411.

LENGYELORSZÁG

L. 425.

ROMÁNIA

L. még 407.

391. PIHULIAK, Irene: Das rumänische Bibliothekswesen. 2. Teil. = Biblos. 8.Jg. 1959. 3.no. 150-165.p. Bibliogr.
A román könyvtárügy rövid története. 2.r.

(1.9)

SZOVJETUNIO

392. VASZIL' CSENKO, V.: Gde najti sztatisticeszkije dannie o bibliotekah. = Bibliotekar' (Moszkva) 1959. 6.no. 39-42.p.
Hol keressünk könyvtárstatisztikai bibliográfiát.

ÁLTALÁNOS HELYZETKÉP

CSEHSZLOVÁKIA

L. 350.

DÁNIA

393. BOLAY, Karl Heinz : Dänisches und schwedisches Büchereiwesen in Zahlen. = Bücherei u. Bildung. 11. Jg. 1959. 4.H. 172-174.p.

(2.)

FIDZSI SZIGETEK

394. KRISHNAMURTI, D.: Library services in the Fiji Islands. = Unesco B.Libr. 13.vol. 1959. 7.no.158-160.

P. Könyvtárszolgálat a Fidzsi-szigeteken.

(2.)

JAPÁN

395. ICHIKAWA, Taijiro: Note on libraries in Japan. /1.p./ = Indo-Pacific Exchange Newsletter. 1959. 2. no. 2-4.p.

Rövid ismertetés a japán könyvtárakról. 1.r.

(2.)

KINA

396. CSAO Ci : Bol'soj szkacsok v bibliotecsnom dele Kitaja. = Bibliotekar' (Moszkva). 1959. 3.no. 60. p.

Nagy ugrás Kina könyvtárügyében.

(2.)

397. RAFIKOV, A.: V bibliotekah Kitaja = Bibliotekar' (Moszkva). 1959. 9.no. 47-51.p. Illusztr. Kina könyvtáraiban.

(2.)

LENGYELORSZÁG

L. 346.

SVÉDORSZÁG

L. 393.

SZOVJETUNIÓ

398. BAJCSURIN, Z.: V bibliotekah Tatarii. = Bibliotekar' (Moszkva). 1959. 6.no. 12-14.p.

Tatárország könyvtáraiban.

(2.)

KÖNYVTÁRFAJTÁK

399. SZEREBRJAKOV, T. : Novie szpravocniki o bibliotekah. = Bibliotekar' (Moszkva). 1959. 6.no. 53-54. p.

Új könyvtári ismertető a Szovjetunióban.

(3.)

401. STUMMVOLL, Josef: Als Bibliotheksdirektor bei den Vereinten Nationen. Tagebuchnotizen. 2. Teil. = Biblos. 8.Jg. 1959. 3.no.124-145.p. Illusztr.

Az ENSZ könyvtárának igazgatói székében. Naplójegyzetek. 2.r.(1.r. L.: 60.sz.)

(3.1)

Nemzeti és általános tudományos könyvtárak

400. KUNC, Jaroslav: Videňská konference UNESCO o národních knihovnách. = Knihovnik. 4.roč. 1959. 2.no. 54-59.p.

A nemzetikönyvtárak kérdéseivel foglalkozó bécsi UN

402. Symposium on libraries abroad. = Libr.J. 84.vol. 1959. 2.no. 160-161.p.

A nemzeti könyvtárak bécsi konferenciája.

(3.1)

CSEHSZLOVÁKIA

403. Ako pomáha vede Ústredná knižnica Slovenskej Akadémie Vied. = Citatel'. 8.roč. 1959. 6.no. 264-266.p.

Hogyan segíti a tudományos munkát a Szlovák Tudományos Akadémia Központi Könyvtára? (3.1)

404. PAŠKA, Juraj: O niektorých problémoch štátnych vedeckých knižnic. = Citatel'. 8.roč. 1959. 3.no. 96-100.p.

Az állami tudományos könyvtárak egyes problémáiról. (3.1)

JAPÁN

405. KISHI, K.: Acquisition of south-east Asian material at NDL. = Indo-Pacific Exchange Newsletter. 1959. 2.no. 12-14.p.

A japán Nemzeti és Országgyűlési Könyvtár délkeletázsiai állományának gyarapítása. (3.1)

MONGOL NÉPKÖZTÁRSASÁG

406. BAJANZUL, M.: Detiste narodnoj revolucii. (Goszudarsztvennaja publicsnaja biblioteka Mongol'szkoj Narodnoj Reszpubliki.) = Bibliotekar' (Moszkva). 1959. 9.no. 55-56.p.

A népi forradalom vívmánya. (A Mongol Népköztársaság Állami Nyilvános Könyvtára.) (3.1)

ROMÁNIA

407. CINDEA, Virgil: Historie a současnost Knihovny Akademie Rumunské lidové republiky. = Knihovnik. 4.roč. 1959. 1.no. 24-29.p.

A Román Népköztársaság Akadémiai Könyvtárának múltja és jelene. (3.1-01)

SZOVJETUNIÓ

L. még 588.

408. POVILJUSZ, K.: Krupnejszaja biblioteka Litovszkoj. SzSzR. = Bibliotekar' (Moszkva). 1959. 6.no. 45-47.p.

THAIFÖLD

409. AMATYAKUL, Tri: General view of the National Library of Thailand. = Indo-Pacific Exchange Newsletter. 1959. 2.no. 5-9.p.

A thaiföldi Nemzeti Könyvtár általános ismertetése. (3.1)

USA

410. GREENAWAY, Emerson: The state library today. = ALA B. 53.vol. 1959. 1.no. 23-24.p.

Az állami könyvtárak mai helyzete. (3.1)

Egyetemi és főiskolai könyvtárak

CSEHSZLOVÁKIA

L. még 560.

411. Pred jubileom bratislavskej Univerzitetnej knižnice. = Citatel'. 8.roč. 1959. 4.no. 174-175.p.

A pozsonyi Egyetemi Könyvtár 40. évfordulója előtt. (3.2)

LENGYELORSZÁG

412. NÁDVORNÍK, Miroslav: K dotazníkovým akcím o práci knihovny. = Knihovnik. 4.roč. 1959. 1.no. 4-11.p.

Közvéleménykutatás az Olmützi Egyetemi Könyvtár munkájával kapcsolatban. (3.2)

NORVÉGIA

L. 347.

USA

L. 427.

Szakkönyvtárak

413. SASS, Samuel: Must special libraries be parasites? = Spec. Libr. no. 149-154.p.

CSEHSZLOVÁKIA

414. HUSEROVÁ, Zdenka: Slovo o provozních technických knihovnách. = Knihovník. 4.roč. 1959. 6.no. 169-170.p.
Néhány szó az üzemi szakkönyvtárakról. (3.3)

DÁNIA

415. OHLES, John F.: Denmark's Educational Library. = Spec.Lib. 50. vol. 1959. 6.no. 250-251.p.
Dánia Nevelésügyi Könyvtára. (3.3)

KOREA

416. DONG, Chong: Outlines of the Korean research center. = Indo-Pacific Exchange Newsletter. 1959.2.no. 9-11.p.
A koreai Kutatóközpont (Szöul, azelőtt Társadalomtudományi Kutató Könyvtár) működésének vázlatos ismertetése. (3.3)

LENGYELORSZÁG

L. 529.

NORVÉGIA

L. 347.

SZOVJETUNIO

L. még 609.

417. PRONINA, G.: Goszudarsztvennaja publicsnaja isztoriceszkaja biblioteka. = Bibliotekar' (Moszkva). 1959. 2.no. 49-51.p.
A moszkvai Állami Nyilvános Történeti Könyvtár. (3.3)

USA

418. New Harvard Medical Library. = Libr.J. 84.vol. 1959. 2.no. 158-159.p.
A harvardi új Orvosi Könyvtár. (3.3)

419. SMART, Margaret: Air Force Institute of Technology Library. = Libr.J. 84.vol. 1959. 14.no. 2262-2263.p.
A Légierők Műszaki Intézetének Könyvtára. (3.3)

Közművelődési könyvtárak

ANGLIA

420. ERNESTUS, Horst: Grossbritannien 1958 : In Erwartung des Roberts-Berichtes. = Bücherei u. Bildung. 11.Jg. 1959. 6.H. 273-278.p.
Az angol könyvtárak várják a Roberts-Bizottság jelentését. Adatok az angol közművelődési könyvtárak fejlődéséről az 1958-as évben. (3.4)

421. KOBODZIEJSKA, Jadwiga: Biblioteki publiczne w Wielkiej Brytanii. = Bibliotekarz. 1959. 26.rok. 1.t. Szervezési kérdések. 6.no. 173-178.p.
2.r. Kölcsönzés. 7/8.no. 218-221.p.
Nagy-Britannia nyilvános könyvtárai. (3.4)

422. WAKEMAN, John: The Roberts report - guide for England and Wales. = Libr.J. 84.vol. 1959. 15.no. 2440-2443.p.
A Roberts-féle jelentés-utmutató Anglia és Wales közművelődési könyvtárai számára. (3.4)

AUSZTRÁLIA

423. NORMAN, L.G. : A history of the city of Sydney public library. = Australian Libr.J. 8.vol. 1959. 3.no. 119-128.p.
Sydney város közművelődési könyvtárának története. (3.4-01)

CSEHSZLOVÁKIA

L. 336, 343, 350, 356, 478, 507, 550, 551, 566.

424. FILIPKOWSKA-SZEMPLINSKA, Jadwiga: Uwagi na temat bibliotek dzielnicowych. = Bibliotekarz. 26.rok. 1959.

1.r. 7/8.no. 202-207.p.
2.r. 9.no. 258-261.p.
Meggjegyzések a városi kerületi könyvtárak kérdéséhez. (3.4)

425. OLEJNICZAK, Jernard : 130 lat Biblioteki Raczyńskich. = Bibliotekarz. 26.rok. 1959. 7/8.no. 194-196.p.

A pozneni Raczyński Könyvtár fennállásának 130. évfordulója. (3.4)

426. ZARZEBSKI, Tadeusz : Publiczne biblioteki powszechnie w roku 1958. = Bibliotekarz. 26.rok. 1959. 6.no. 164-172.p. Illusztr.

A lengyel közművelődési könyvtárak az 1958. évben. (3.4)

NÉMET DEMOKR. KÖZTÁRSASÁG

L. 357.

NÉMET SZÖV. KÖZTÁRSASÁG

L. még 342.

427. FRIEDRICH, Julius: Bücherei auf modernen Wegen. = DFW. 7.Jg. 1959. 6.H. 204-206.p. Illusztr.

A közművelődési könyvtár modern utakon. A dortmundi Városi és Tartományi Könyvtár új épületben. (3.4)

428. Kongress Deutscher Volksbibliothekare Hamburg 29.Mai bis 1.Juni 1959. Tagungsprogramm. = Bücherei u. Bildung. 11.Jg. 1959. 4.H. 183-184.p.

Német közművelődési könyvtárosok konferenciája Hamburgban, 1959.máj. 29-jun.1-ig. A konferencia programja. (3.4)

ROMÁNIA

429. RĂDĂCINĂ, Paraschiva: Könyvtárunk tevékenységéről. (Szászsebesi rajoni könyvtár.) = Kvtár.Táj. (Románia). 3.évf. 1959. 1.no. 37-38.p. (3.4)

SZOVJETUNIO

L. még 575,589.

430. MARFIN, A.: Meszto bibliotekarja - v pervuh rjadah. = Bibliotekar' (Moszkva). 1959. 8.no. 12-18.p. Illusztr.

A könyvtáros helye az első sorokban van. Novorosszijijszk közművelődési könyvtárainak tapasztalatai. (3.4)

431. ZAVODNOVA, E.: Na dalekoj Kamcsatke. = Bibliotekar' (Moszkva). 1959. 5.no. 28-31.p.

Kamcsatka megye járási és falusi könyvtáraitól. (3.4)

USA

432. MIAJCNAMER, Hugh F.: A small library reaches out. = ALA B. 53.vol. 1959. 7.no. 611-614.p.

Egy kiskönyvtár (Montana, Public Library) kifejlődésének története. (3.4-01)

Üzemi közművelődési könyvtárak Szakszervezeti könyvtárak

LENGYELORSZÁG

L. 377.

433. ZIELINSKI, Mikolaj : Kilka uwag o bibliotekach zwiazkow zawodowych. = Bibliotekarz. 26.rok. 1959. 4.no. 115-117.p.

Néhány megjegyzés a szakszervezeti könyvtárakkal kapcsolatban. (3.5)

NÉMET DEMOKR. KÖZTÁRSASÁG

L. 488.

NÉMET SZÖV. KÖZTÁRSASÁG

L. még 627.

434. COLSHORN, Carl-Hermann: Ausben einer Werksbücherei - statistisch betrachtet. = DFW. 7.Jg. 1959. 4.H. 115-117.p.

Egy üzemi könyvtár (H. Bahlens Keks-annover) fejlődése a

Iskolai és gyermekkönyvtárak

435. FOTHERINGHAM, Hamish: The work and aims of the International Youth Library. = Unesco B.Lib. 13.vol. 1959. 7.no. 156-157.p.
A Nemzetközi Ifjúsági Könyvtár (München) munkássága és célja. (3.6)

AUSZTRÁLIA

436. ELDRIDGE, Joan M. : Children's librarians for children's libraries? = Australian Libr.J. 8.vol. 1959.3. no. 129-133.p.
Gyermekkönyvtárosok a gyermekkönyvtárakért. (3.6)

CSEHSZLOVÁKIA

L.még 374.

437. KALAVSKÁ, M. : O práci aktivistov krajskej knižnice pre mládež v Košiciach. = Citatel'. 8.roč. 1959. 5. no. 215-218.p. Illusztr.
Az aktivisták munkája Kassa megye Ifjúsági Könyvtárában. (3.6)

NÉMET DEMOKR.KÖZTÁRSASÁG

L. 532.

NÉMET SZÖV.KÖZTÁRSASÁG

L. még 348, 512.

438. ANDRAE, Friedrich: Jugendbüchereiarbeit im Industriegebiet und auf dem Lande. = Bücherei u.Bildung. 11.Jg. 1959. 6.H. 286-288.p.
Az ifjúsági könyvtári munka az iparvidékeken és falun. Beszámoló a Ludwigshaven am Rhein-ben, 1959. márc. 9-11-én tartott konferenciáról. (3.6)

439. WENDLING, Willi: Schülerbücherei und Öffentliche Jugendbücherei. = Bücherei u.Bildung. 11.Jg. 1959. 6.H. 243-247.p.
Iskolai könyvtár és közművelődési ifjúsági könyvtár. (3.6)

SVAJC

440. GARDY, Denise: La Bibliothèque Pestalozzi a Neuchâtel. = Nachr. VSB u.SVD. 35.Jg. 1959. 2.no. 34-36.p.
A neuchâтели Pestalozzi Ifjúsági Könyvtár. (3.6)

441. MAIER, Franz : Aus zwei Jahren Jugendbibliothekpraxis. = Nachr. VSB u.SVD. 35.Jg. 1959. 2.no. 36-41.p.
Két év tapasztalatai az ifjúsági könyvtári munkában. (3.6)

442. MOSER, Franz : Die Jugendbuch-Arbeit der Schweizerischen Volksbibliothek. = Nachr.VSB u.SVD. 35. Jg. 1959. 2.no. 41-46.p.
A Svájci Közművelődési Könyvtárnak az ifjúsági könyvekkel kapcsolatban végzett munkája. (3.6)

SZOVJETUNIÓ

L. még 505, 513, 521, 522, 545, 546, 558.

443. SZTOL'NIC, M. : Kak mü pomogaem detszkom bibliotekam. = Bibliotekar'(Moszkva). 1959. 2.no. 56-60.p.
Hogyan segíti a Szaratovi Megyei Puskin Gyermekkönyvtár a megye gyermekkönyvtárait. (3.6)

USA

L. még 515.

444. KINCAID, W.A. - INGRAM, Mamie : An elementary library program at low cost. = Libr.J. 84.vol. 1959. 2.no. 227-228.p.
Általános iskolai könyvtár felállítására kevés költséggel. (3.6)

445. REID, Thelma - ZIEBOLD, Edna : Area distribution libraries for elementary schools. = ALA B. 53.vol. 1959. 3.no. 225-227.p. Illusztr.
Általános iskolák központi iskolai könyvtárai. (3.6)

446. KRUGLAKOVSKIJ, A. : V Arktike i Antarktike. = Bibliotekar' (Moszkva). 1959. 2.no. 43-48.p.

A sarkvidéki kutatóállomások könyvtárainról. (3.7)

LENGYELORSZÁG

447. MICZEL, Anna : Pochwała CKR-u. = Bibliotekarz. 26.rok. 1959. 7/8. no. 232-235.p.

A Központi Vándorkönyvtár (CKR - Centrala Kompletów Ruchomych) méltatása. (3.7)

448. PIETRULEWICZ, Halina: Co dalej z punktami bibliotecznymi? = Bibliotekarz. 26.rok. 1959. 9.no. 262-266.p.

Mi legyen a kölcsönzőállomások további sorsa? (3.7)

NÉMET DEMOKR. KÖZTARSASÁG

449. ADOLPH, Rudolf: Gerhart Hauptmanns Bibliothek zugänglich gemacht = Börsenblatt (Frankfurt a.M.) 15.Jg. 1959. 78a no. 1313-1314.p.

Hozzáférhetővé tették Gerhart Hauptmann Könyvtárának nagy részét a berlini Märkisches Museumban. (3.7)

450. SCHMIDT, Hans-Werner: 4 Monate "Berliner Autobücherei". = Bibliothekar (Berlin). 13.Jg. 1959. 2.no. 204-207.p. Illusztr.

A berlini autóbusz-könyvtár 4 hónapi munkája. (3.7)

SZOVJETUNIO

451. Licznaja biblioteka. = Bibliotekar' (Moszkva). 1959. 6.no. 1-5.p.

A magánkönyvtár. (3.7)

KÖNYVTÁRÉPÜLET. BERENDEZÉS. FELSZERELÉS

L. még 510.

452. HARWELL, Richard B.: The library technology project. = ALA B. 53. vol. 1959. 3.no. 195-196.p.

Könyvtártechnológiai terv: berendezési tárgyak és kellékek szabványosítási programja. (4.)

453. Predmetü bibliotecsnogo oborudovanija. = Bibliotekar' (Moszkva). 1959. 3.no. 57.p. Illusztr.

Könyvtári felszerelési tárgyak. (4.)

LENGYELORSZÁG

454. GAWRECZKI, Drahoslav: Pro lepší umístění a zařízení knihoven. = Knižník. 4.roč. 1959. 1.no. 11-14.p.

A könyvtárak jobb elhelyezéséért és berendezéséért. (Hozzászólás egy újítási javaslatához.) (4.)

SZOVJETUNIO

455. GAWRECKI, Drahoslav : Cesta za sovetskými zkušenostmi v oboru výstavby a zařízení knihoven. = Knižník. 4.roč. 1959. 3.no. 80-81.p.

Szovjet tapasztalatok a könyvtárépítés és berendezés terén. (4.)

456. GAWRECKI, Drahoslav: Typizované zariadenie pre sovietske knižnice. = Čítateľ. 8.roč. 1959. 4.no. 179-182.p. Illusztr.

A szovjet könyvtárak szabványos berendezése és felszerelése. (4.)

Építés. Épület. Fűtés. Világítás

DÁNIA

457. KOZIOŁ, Cz.: Nowy gmach centralnej biblioteki miejskiej w Kopenhague. = Bibliotekarz. 26.rok. 1959. 4.no. 99-106.p. Illusztr.

A kopenhágai Központi Városi Könyvtár új épülete. (4.1)

FINNORSZÁG

458. New buildings for finnish research libraries. = Libri. 9.vol. 1959. 1.no. 9-30.p. Illusztr.
A finn tudományos könyvtárak új épületei.

VALLINKOSKI, J.: A helsinki Egyetemi Könyvtár. 10-13.p.

NEUVONEN, Eero K.: A turkui Egyetemi Könyvtár. 14-18.p.

GARDBERG, Carl-Rudolf: Az aboli Akadémia új könyvtárepülete. 19-22.p.

LAUSTI, Kaarlo: A helsinki egyetem mellett működő Diákszövetségi Könyvtár. 23-27.p.

RAITTILA, Pekka: A jyvaskyläi Egyetemi Kollégium Könyvtára. 28-30.p. (4.1)

USA

459. DEAN, Crowell O.: Planning the new library. A.E. Staley Manufacturing Co. = Spec.Lib. 50.vol.1959. 4.no. 166-170.p. Illusztr.

Új könyvtárak tervezése. Az A.E. Staley Manufacturing Co. könyvtára. (4.1)

460. GRIFFIN, Marjorie: Planning the new library: the IBM research library. = Spec.Lib. 50.vol.1959. 6. no. 255-259.p.

Új könyvtárak tervezése. Az IBM Kutató Könyvtára. (4.1-05)

461. KREITER, Carmen S. : Planning the new library: the Stuart Company Pharmaceutical Library. = Spec. Lib. 50.vol. 1959. 5.no. 202-205.p. Illusztr.

Új könyvtárak tervezése. A Stuart Company Gyógyszerészeti Könyvtára. (4.1)

Gépi berendezés és eljárások

462. AUGER, C.P.: Automation in libraries. = Aslib Proc. 11.vol.1959. 5.no. 123-126.p.

Gépi berendezések alkalmazása a könyvtárakban. (4.4)

463. BEHMENBURG, Hans: Verfahren und Anwendungsmöglichkeiten der Elektrophotographie in der Dokumentation und Information. = Nachr.Dok.10.Jg. 1959. 2.no. 65-70.p. Bibliogr. 69-70.p.

Az elektrofotográfikus eljárás és alkalmazásának lehetőségei a dokumentációban és a tájékoztatásban. (4.4)

464. WANKE, Jiří: Moderní technické metody a pomůcky v knihovnictví a informačních službách. = Knihovník. 4.roč. 1959. 3.no. 76-79.p. 4.no. 125-127.p.

Modern technikai módszerek és segédeszközök a könyvtárakban és a tájékoztató szolgálatban. (4.4)

Sokszorosító gépek
Sokszorosítás-technika

NÉMET SZÖV. KÖZTÁRSASÁG

L. 625.

USA

465. KONDY, Walter: Mechaniczna reprodukcja kart katalogowych w USA. = Bibliotekarz. 26.rok. 1959. 9.no. 274-277.p.

A katalóguscédulák gépi sokszorosítása az USA-ban különös tekintettel a xerográfiai eljárásra. (4.41)

Mikrofényképezés

466. ALLEN, G.G. : A portable microfiche and microfilm reader. = Australian Libr.J. 8.vol. 1959. 3.no. 168.p.

Hordozható mikrokártya- és mikrofilmleolvasó berendezés. (4.43)

467. NAGARAJAN, K.S.: Production and use of microcopies. = Ann.Lib. Sci. 6.vol. 1959. 1.no. 21-32.p.

Mikromásolatok készítése és felhasználása. (4.43)

FINNORSZÁG

468. VALLINKOSKI, J.: The microfilming of newspapers in Finland. = Libri. 9.vol. 1959. 1.no. 38-44.p.
Napilapok mikrofényképezése Finnországban. (4.43)

470. FADEN, B.R.: Information retrieval: punched card equipment. = Spec. Libr. 50.vol. 1959. 5.no. 197-200.p. Illusztr.
Információs anyag válogatása lyukkártyás berendezéssel. (4.45)

Lyukkártya-technika
Gépi válogatás

L. még 622.

Xerográfia és egyéb eljárások

L. még 465.

469. CLAUS, Fritz : Der 3/3ⁿ Kurzschlüssel, die handelsüblichen Nadellockkarten und die bisher üblichen Schlüssel. = Dokumentation. 6.Jg. 1959. 2.H. 48-50.p.
A 3/3ⁿ rövidített kulcs, a szokványos, tüvel válogatható lyukkártya és az eddig használatos kulcsok (4.45)

471. TREYZ, Joseph H.: The xerox process and its application at Yale. = Libr. Res. Techn. Serv. 3.vol. 1959. 3.no. 223-229.p.
A xerox-eljárás és a Yale Egyetem könyvtárában való felhasználása. (4.47)

KÖNYVTÁRVEZETÉS KÖNYVTÁRSZERVEZÉS KÖNYVTÁRIGAZGATÁS

472. SCHUMANN, Ilse : Dorfplan und Gemeindebibliothek. = Bibliothekar (Berlin). 13.Jg. 1959. 1.H. 23-28.p.
Községi terv és községi könyvtár. (5.)

475. LUNDY, Frank A. - RENFRO, Kathryn R. - SHUBERT, Esther M.: The dual assignment: cataloging and reference: a four-year review of cataloging in the divisional plan. = Libr. Res. Techn. Serv. 3.vol. 1959. 3.no. 167-188.p. Bibliogr. 188.p.
Kettős beosztás: katalogizálás és referenz-szolgálat. (A szakterületek szerint végzett katalogizálás négyéves gyakorlatának kiértékelése a Nebraska Egyetemen.) (5.2)

Munkaszervezés

473. LOFTIS, Helen E.: Why work standards? = Spec. Libr. 50.vol. 1959. 4.no. 173-174.p.
Miért van szükség munkanormákra? (5.2)

476. MILLER, Enid : Public service and cataloging at the University of Nebraska. = Libr. Res. Techn. Serv. 3.vol. 1959. 3.no. 188-191.p.
Közönségszolgálat és katalogizálás a Nebraska Egyetemen. (5.2)

USA

474. CASTAGNA, Edwin: Nothing to lose but our routines. Work simplification at the Long Beach Public Library. = ALA B. 53.vol. 1959. 3.no. 197-200.p.
Hagyjunk fel a beidegződött gyakorlatl! Munka-racionalizálás a Long-Beach-i közművelődési könyvtárban.

477. SLAMA, Michael: Technical services and the divisional plan at Idaho. = Libr. Res. Techn. Serv. 3.vol. 1959. 3.no. 198-201.p.
Az idahói Egyetemi Könyvtár szakterületekre való felosztásának terve és a könyvtári munka. (5.2)

Személyzet

CSEHSZLOVÁKIA

478. BELAN, J.Š.: Na pomoc dedinským dobrovol'ným knihovníkom. = Cítateľ'. 8.roč. 1959. 1.no. 26-30.p.
A falusi társadalmi könyvtárosok támogatása. (5.4)

LENGYELORSZÁG

479. DUNIN, Janusz : Bibliotekarz a bibliofil. = Bibliotekarz. 26.rok. 1959. 7/8.no. 238-241.p.
Könyvtáros és bibliofil. (5.4)

USA

480. POWELL, Laurence Clark: The elements of a good librarian. = Wilson Libr.B. 34.vol. 1959. 1.no. 42-46.p.
A jó könyvtáros tulajdonságai. (5.4)

Jogszabályok

SZOVJETUNIO

L. 587.

ÁLLOMÁNY

Állományismertetés

481. NÁDVORNIK, Miroslav: Technická literatura v knihovně univerzálního typu. = Knihovník. 4.roc. 1959. 6.no. 165-168.p.
Műszaki irodalom az egyetemes jel legű könyvtárban. (6.1)

482. WARHEIT, I.A.: The research report and modern librarianship. = R. Doc. 26.vol. 1959. 2.no. 33-35.p.
A kutatási jelentés és a korszerű könyvtári munka. (6.1)

Állománygyarapítás

JAPÁN

L. 405.

LENGYELORSZÁG

483. NARWOYSZ, Antoni : O zakupie. = Bibliotekarz. 26.rok. 1959. 3.no. 79-82.p.
A könyvvásárlásról. Az olsztyni Vajdasági és Városi Közművelődési Könyvtár állománygyarapítási politikájáról és az annotált nyomtatott katalóguscédulák használatáról.

484. Od sztywnego "profilu" do "sericmanii". = Bibliotekarz. 26.rok. 6.no. 185-187.p.
A "merek" profiltól a "sorozat-mániáig". (A különböző sorozatok tulzott mértékű beszerzéséről.) (6.2)

485. REMEROWA, Krystyna: O polityce kształtowania księgozbiorów w bibliotekach powszechnych. = Bibliotekarz. 26.rok. 1959. 5.no. 129-133.p.
A közművelődési könyvtárak állományának kialakítása. (6.2)

486. SIEKIERSKI, Stanisław : Zakup książek w roku 1957. = Bibliotekarz. 26.rok. 1959. 2.no. 48-53.p.
Könyvvásárlás 1957-ben. (A könyvtárak által vásárolt könyvek műfaji megoszlásáról.) (6.2)

487. SIEKIERSKI, Stanisław: O zakupie krytycznie. = Bibliotekarz. 26.rok. 1959. 7/8.no. 222-227.p.
A könyvtárak 1957. és 1958.évi könyvvásárlásainak kritikai elemzése. (6.2)

NÉMET DEMOKR. KÖZTÁRSASÁG

488. SCHWARZ, Lisgreth: Gewerkschaftsbibliotheken und Bestandsaufbau. = Bibliothekar (Berlin). 13. Jg. 1959. 5. no. 507-511. p.

A szakszervezeti könyvtárak és az állománygyarapítás problémája. (6.2)

489. WALIGORA, Lorenz : Es geht um die Grundfragen unserer Arbeit. = Bibliothekar (Berlin). 13. Jg. 1959. 1. H. 3-6. p.

Munkánk alapvető kérdéseiről van szó. Az állománygyarapítással foglalkozó altenbergi konferencia eredményeihez. (1958. nov. 25-28.) (6.2)

NÉMET SZÖV. KÖZTÁRSASÁG

L. 627.

490. PFLUG, Günther: Der Bibliotheks- und Büchereirabatt. = Mitteilungsblatt (Nordrh. Westf.). 9. Jg. 1959. 3. H. 55-62. p.

Könyvvásárlási árendemény a tudományos és közművelődési könyvtáraknak. (6.2)

USA

491. BLOSS, Meredith: Libraries without books? = ALA B. 53. vol. 1959. 3. no. 201-203. p.

Könyvtárak könyvek nélkül? Az állománygyarapításra fordított összeg állandó csökkenéséről. (6.2)

492. The increased cost of books. = Libr. J. 84. vol. 1959. 2. no. 151. p.

A könyvtárak növekedése. (6.2)

493. WELCH, Helen M.: Proposed procedure for establishing a cost of periodicals index. = Libr. Res. Techn. Serv. 3. vol. 1959. 3. no. 202-208. p.

Javaslat periodikák beszerzési költség-előirányzatának elkészítésére. (6.2)

Állomány-nyilvántartás

494. BRÜCKNER, Arndt : Übersichtliche Zeitschriftenkartei. = Dokumentation. 6. Jg. 1959. 2. H. 52-54. p. Illusztr.

Atlátszó kardex-lap folyóiratok nyilvántartására. (6.4)

KÖNYVTÁRI FELDOLGOZÁS

Címleírás. Címleírási szabályzatok

495. RANGANATHAN, S. R.: International catalogue code. = Ann. Libr. Sci. 6. vol. 1959. 1. no. 13-20. p.

Nemzetközi katalogizálási szabályzat. (7.1)

496. THOMPSON, Marjorie M.: Institute on cataloging code revision, Stanford University, 1958. A resume of the summary of proceedings. = Australian Libr. J. 8. vol. 1959. 3. no. 141-147. p.

A katalogizálási szabályzat revíziója tárgyában a Stanford Egyetemen, 1958-ban tartott megbeszélésekről kiadott jelentés

USA

L. még 475, 476.

497. MUSSO, Luis Alberto: The revision of cataloging rules for corporate authors in the River Plate area. = Unesco B. Libr. 13. vol. 1959. 7. no. 149-150., 160. p.

Testületi szerzős művek katalogizálási szabályzatának módosítása a River Plate területén. (7.1)

Osztályozás

498. FRANK, Otto: Die dezimalfremden Zeichen der Dezimalklassifikation. = DFW. 7. Jg. 1959. 6. H. 197-199. p.

499. FRANK, Otto: Einfache Anwendung der Dezimalklassifikation. = DFW. 7. Jg. 1959. 4. H. 113-114. p.
Az Egyetemes Tizedes Osztályozás egyszerű alkalmazása. (7.2)

500. GRAZIANO, Eugene E. : Hegel's philosophy as basis for the Dewey classification schedule. = Libri. 9. vol. 1959. 1. no. 45-52. p.
Hegel filozófiai rendszere mint a Dewey-féle osztályozási rendszer alapja. (7.2)

501. LOHSE, Gerhart: Gliederungsprinzipien systematischer Kataloge. = Z. Bibl. Bibliogr. 6. Jg. 1959. 2. H. 97-104. p.
A szakkatalógus tagolásának elvei (7.2)

502. SZUHININA, E. I. : Primenenie szlovesznih tematicsieszkov rubrik v szisztematicsieszkiv kataloge. = Szov. Bibliogr. 1959. 1/53/ no. 26-30. p.
Tárgyszavak használata a szakkatalógusban. (7.2)

CSEHSZLOVÁKIA

503. HERZ, Hanus : Auszüge aus der Gesamtausgabe der DK als Ordnungsschlüssel für die Dokumentationskartei. = Dokumentation. 6. Jg. 1959. 2. H. 33-45. p. Illusztr.
Az Egyetemes Tizedes Osztályozás teljes kiadásából készített kivonatok - dokumentációs kartotékok rendezésének céljára. Beszámoló a csehszlovák műszaki és a rokon természettudományi és közgazdaságtudományi területek dokumentációs központjának tapasztalataiból. (7.2)

FRANCIAORSZÁG

504. BRIDGMAN, Nanie: Le classement par incipit musicaux = B. Bibl. Fr. 4. ann. 1959. 6. no. 303-308. p.
Zene incipit (dallamkezdet) szerinti osztályozása. A Bibliothèque Nationale zenei osztálya katalógusának története. (7.2-01)

Katalógusok.

Katalógusszerkesztés és használat

L. még 633.

505. KAPLAN, E. : Skol'niki znakomjat-szja sz katalogami. = Bibliotekar' (Moszkva). 1959. 1. no. 52-53. p.
Tanulók ismerkednek a katalógusokkal. (7.3)

506. MALKIN, K. G. : Organizacija kataloga kolektivnogo avtora v bibliotekah. = Szov. Bibliogr. 1959. 4/56/ no. 83-88. p.
A testületi szerzői katalógus meg szerkesztése a könyvtárakban. (7.3)

507. VAŇČURA, Dalibor: K dobudování katalogu v lidových knihovnách. = Knihovnik. 4. roč. 1959. 5. no. 136-139. p.
A katalógushálózat teljes kiépítésének kérdése a közművelődési könyvtárakban. (7.3)

ÁLLOMÁNYVÉDELLEM

508. EMERSON, William L. : To guard or not to guard. = Libr. J. 84. vol. 1959. 2. no. 145-146. p.

509. SAVAGE, Ernest A. : Buy, borrow or steal: thieves' methods. = Libr. J. 84. vol. 1959. 2. no. 141-145. p.

Kulturális

L. még 619.

510. LEONHARDT, Johannes: Stellwände für Buchausstellungen. = Bibliothekar (Berlin). 13. Jg. 1959. 1. H. 96-97. p. Illusztr.
Könyvtámasz kiállítások céljára. (8.2)

Könyvegészség

511. HEILAND, Hans - SCHRÄPEL, Johannes: Konservierung alter Einbände, Manuskripte und Urkunden. = DFW. 7. Jg. 1959. 4. H. 127-128. p.
Régi kötések, kéziratok és okiratok konzerválása. (8.3)

KÖNYVTÁRHASZNÁLAT OLVASÓSZOLGÁLAT

CSEHSZLOVÁKIA

L. 528.

NÉMET SZÖV. KÖZTÁRSASÁG

512. MÖHLENBROCK, Sigurd: Die Bibliotheken und die Jugend. = Bücherei u. Bildung. 11. Jg. 1959. 6. H. 251-256. p.
A könyvtárak és az ifjuság. (9.)

Olvasók Olvasáselemzés

516. DUMAZEDIER, Joffre - HASSENFOR- DER, Jean: Le loisir et le livre. Éléments pour une sociologie de la lecture. = B. Bibl. Fr. 4. ann. 1959. 6. no. 269-302. p. Bibliogr. 299-302. p.
A szabad idő és a könyv. Az olvasás szociológiájának alapjai. (9.1)

SZOVJETUNIÓ

L. még 591.

513. PINT, A.: Zadaci bibliotek v szvjazi sz peresztrojkoj szisztemü narodnogo obrazovanija. = Bibliotekar' (Moszkva). 1959. 1. no. 2-6. p.
A könyvtárak feladatai a közoktatásügy átszervezésével kapcsolatban. (9.)

LENGYELORSZÁG

517. GRONIEWSKA, Barbara: Z rozmyslan nad przymusowym czytelnictwem. = Bibliotekarz. 26. rok. 1959. 1. no. 17-19. p.
Megjegyzések az erőszakolt olvasásról. (9.1)

514. SZTEL'MAN, V.: Na szvezsem vozduhu. = Bibliotekar' (Moszkva). 1959. 8. no. 53. p.
Friss levegőn. A park-olvasókról. (9.)

518. SIERADZKI, Makary: Czytelnik szuka biblioteki. = Bibliotekarz. 26. rok. 1959. 3. no. 68-76. p.
Az olvasó keresi a könyvtárat. Az olvasás népszerűsítésének új módszerei.

USA

L. még 476.

515. SCOGGIN, Margaret C.: "First catch your hare". Library service to youth. = ALA B. 53. vol. 1959. 1. no. 55-60. p.

519. ZIEMBICKA, Kazimiera - ANKUDO- WICZ, Jacek: Z badan nad czytelnictwem literatary pieknej w srodowisku makomiejskim. = Bibliotekarz. 26. rok. 1959. 1. r. 4. no. 106-111. p. 2. r. 5. no. 143-148. p.
A szépirodalmi művek olvasásának elemzése kisvárosban. (9.1)

520. IJAPUNOV, B.: Csitatel' i kniga. = Bibliotekar' (Moszkva). 1959. 8. no. 22-25. p.

Az olvasó és a könyv. Írók és olvasók találkozása. (9.1)

521. MEDVEDEVA, N.: Pomocs' pioneram v ovladenii navükanii i umeniami. = Bibliotekar' (Moszkva). 1959. 1. no. 45-47. p.

Segítsük az uttörőket az olvasás mesterségének elsajátításában! (9.1)

522. VORONEC, V. - MEDVEDEVA, N.: N.K. Krupszkaja o detszkoi literature i detszkom cstenii. = Bibliotekar' (Moszkva). 1959. 2. no. 17-21. p.

Krupszkaja a gyermekirolalomról és a gyermekek olvasásáról. (9.1)

USA

523. DUPEE, Gordon G. : Great books in retrospect and in profile. Reporting a survey of Great Books participants and speculating on its significance to libraries. = ALA B. 53. vol. 1959. 3. no. 219-223. p.

A "Jelentős Könyvek" - mozgalom multja és jövője. (Beszámoló a mozgalom résztvevőiről készült elemző vizsgálatról. (9.1)

524. GANNON, Richard D. : Between the book and the bookworm. = Wilson Libr. B. 34. vol. 1959. 1. no. 48-49. p.

A könyv és a könyvmoly között. (9.1)

525. VINTON, Iris: What children like to read. = Libr. J. 84. vol. 1959. 2. no. 221-223. p.

Mit szeretnek olvasni a gyerekek? (9.1)

Kölcsönzés

AUSZTRÁLIA

526. ALLEN, G.G. : Loan records in a small scientific library. = Australian Libr. J. 8. vol. 1959. 3. no. 138-140. p.

Egy tudományos kiskönyvtár könyv-kölcsönzési nyilvánt.

NÉMET DEMOKR. KÖZTÁRSASÁG

527. BENNDORF, Roland : Eine neue Ausleih-Hilfe. = Bibliothekar (Berlin). 13. Jg. 1959. 1. H. 92-93. p.

Új segédeszköz a kölcsönzésnél a válogató-polc. (9.3)

Szabadpolc

CSEHSZLOVÁKIA

528. MÁLEK, Rudolf: Vytvářet podmínky pro lepší službu čtenářům! = Knihovník. 4. roč. 1959. 5. no. 139-141. p.

Teremtsük meg a színvonalasabb olvasószolgálat feltételeit! (Hozzászólás a nagykönyvtárak kölcsönző szolgálatának megszervezéséhez és a szabadpolc problémához.) (9.4)

LENGYELORSZÁG

529. HANDELSMAN, Helena: Biblioteka Filozoficzna w Warszawie oraz zagadnienie wolnego dostępu do pótek. = Bibliotekarz. 26. rok. 1959. 9. no. 266-271. p.

A varsói Filozófiai Könyvtár és a szabadpolc-rendszer kérdése. (9.4)

530. NAGORSKA, Izabela : Kilka uwag o "ograniczonym" wolnym dostępie do pótek. = Bibliotekarz. 26. rok. 1959. 3. no. 76-79. p.

Néhány megjegyzés a "korlátozott" szabadpolc-rendszeréről. (9.4)

531. WYCZÓEKOWSKA, M. : Wolny dostęp do pótek dla czytelnika w Powiatowej i Miejskiej Bibliotece w Łowiczu. = Bibliotekarz. 26. rok. 1959. 6. no. 178-181. p.

Szabadpolc-rendszer a łowiczi Járási és Városi Könyvtárban. (9.4)

NÉMET DEMOKR. KÖZTÁRSASÁG

L. még 527.

532. GESSINGER, Ursula: Freihandbibliotheken für Kinder? = Bibliothekar (Berlin). 13. Jg. 1959. 2. no. 211-214. p. Illusztr.

könyvtár gyermekek

533. SZAHAROV, V.F.: Ob otkrütom dosztupe k fondam bibliotek. = Bibliotekar' (Moszkva). 1959. 3.no.28-34.p. A szabadpolc-rendszerról. (9.4)

CSEHSZLOVÁKIA

537. BLAŠKOVIČ, Oskar: Literatúra dôležitý činitel' pri výchove k vedeckému svetonazoru. = Čitateľ'. 8.roč. 1959. 2.no. 61-63.p. Az irodalom -fontos tényező a tudományos világnézetre való nevelésben. (9.6)

Felvilágosító szolgálat (Referenz)

CSEHSZLOVÁKIA

L. 464.

LENGYELORSZÁG

534. SZWARCÓWNA, Wanda: Pięć lat pracy wojawódzkiego punktu konsultacyjnego w Lublinie. = Bibliotekarz. 26.rok. 1959. 4.no. 112-115.p. A lublini vajdasági konzultációs állomás munkájának 5 éve. (9.5)

538. IRMLER, Ján: Celoštatny aktív v Luhačoviciach. = Čitateľ'. 8.roč. 1959. 1.no. 7-14.p. Országos népművelési aktivaértekezlet Luhačovicében. (1958. dec.6-7-ig.) (9.6)

LENGYELORSZÁG

539. KORPAŁA, Józef: Po krajowej naradzie działaczy kulturalno-oświatowych. = Bibliotekarz. 26.rok. 1959. 1.no. 2-4.p. A népművelési dolgozók országos konferenciája után. (1958. dec.18-19.) (9.6)

SZOVJETUNIÓ

L. 586.

USA

L. még 475.

540. KOZIOŁ, Czesław : Biblioteki w kraju ludzi kształcących się. = Bibliotekarz. 26.rok. 1959. 2.no. 33-38.p. Könyvtárak a művelődő emberek országában. A Népművelési Dolgozók Országos Konferenciáján (1958. dec. 18-19.) kitűzött könyvtári feladatok. (9.6)

535. RANSTEAD, Donald D. - SPENCER, Sherman H.: Freshman library orientation program. = Libr.J. 84.vol. 1959. 2.no. 152-154.p. Elsőéves egyetemi hallgatók könyvtári tájékoztatása. (9.5)

541. WIGLUSZOWA, Maria: Z zagadnień dydaktycznych w pracy bibliotekarskiej. = Bibliotekarz. 26.rok. 1959. 9.no. 272-274.p. A könyvtári munka didaktikai problémái. (9.6)

Népművelés
Könyvtárpropaganda

SZOVJETUNIÓ

536. TAYLOR, Nettie B.: The library community project, an experiment in public library adult education. = Unesco B.Lib. 13.vol. 1959. 7.no. 145-146., 148.p. A könyvtár bekapcsolódása a közösség életébe. Kisérlet a közművelődési könyvtárak felnőtt-nevelő programja terén.

542. GLAGOLEVA, N. - IL'INA, A.: Pomogat' knjigoj v velikom dvizsenii. = Bibliotekar' (Moszkva). 1959. 7.no. 17-19.p. Segítsük könyvekkel a nagy mozgalmat, a hétéves tervet! (9.6)

543. HRENKOVA, A.: Zakrepljat' i mnozsit' uszpehi. = Bibliotekar' (Moszkva). 1959. 3.no. 14-19.p.

Tegyük tartossá a sikereket és neveljük számukat. A népművelési intézmények Össz-oroszországi társadalmi seregszemléjének eredményei. (9.6)

544. MASZLOVA, A.: Privivaem ljubov k prekrasznomu. = Bibliotekar' (Moszkva). 1959. 5.no. 39-43.p.

Szeretessük meg a szépet! Az olvasók esztétikai neveléséről. (9.6)

545. MEDVEDEVA, N.: Skol'nikam o szemiletke. (Kak propagandirujut materialü XXI sz"ezda KPSzSz v detszkih bibliotekah Krasznodarszskogo kraja.) = Bibliotekar' (Moszkva). 1959.7.no. 31-35.p.

Iskolásoknak a hétéves tervről. (Hogyan propagálják Krasznodar-hátérterület gyermekkönyvtárai az SZKP XXI. kongresszusának határozatait.) (9.6)

546. MUHINA, N.: Nasa pomocs' det-szkim bibliotekam v eszteticeszkom vozspitanii skol'nikov. = Bibliotekar' (Moszkva). 1959. 7.no. 36-39.p.

Hogyan segítjük a gyermekkönyvtárakat a tanulók esztétikai nevelésében? (9.6)

547. ZAJCSENKOVA, A.: Knigu - na szluzsbu szemiletke. = Bibliotekar' (Moszkva). 1959. 6.no. 6-8.p. Illusztr.

Állítsuk a könyvet a hétéves terv szolgálatába! (9.6)

Könyvankétok

SZOVJETUNIO

L. még 520.

548. GOL'DSTEJN, D.: O tvorcseszkom obszuzsdenii knig. = Bibliotekar' (Moszkva). 1959. 7.no. 39-45.p.

Az iskolásoknak tartott könyvankétok megszervezéséről

Irodalom-propaganda

Társadalomtudományi irodalom

CSEHSZLOVÁKIA

549. O politické literatuře. = Knihovnik. 4.roč. 1959. 2.no. 33-39.p.
A politikai irodalomról. (9.91)

550. SEDLMAYEROVÁ, Zora: Práce OLK v Kladné s politickou literaturou. = Knihovnik. 4.roč. 1959. 3.no. 67-70.p.

Hogyan foglalkozik a kladnói járási könyvtár a politikai irodalommal? (9.91)

551. Úvaha o práci s politickou literaturou v l'udovej knižnici. = Čítateľ. 8.roč. 1959. 2.no. 58-60.p.

Néhány gondolat a politikai irodalommal való foglalkozásról a köz-művelési könyvtárban. (9.91)

LENGYELORSZÁG

552. LAPINSKI, Henryk : Dokumenty polskiego ruchu robotniczego. = Bibliotekarz. 26.rok. 1959.5.no.148-151.p. Illusztr.

A lengyel munkásmozgalom dokumentumai. (9.91)

NÉMET DEMOKR.KÖZTÁRSASÁG

553. RITTERBUSCH, Richard: 50 Jahre "Materialismus und Empiriokritizismus". = Bibliothekar (Berlin). 13. Jg. 1959. 5.no. 504-506.p.

50 éves a "Materializmus és empiriokritizizmus." (9.91)

SZOVJETUNIO

554. DRŤINA, Jaroslav: Trí prvé svazky Spisü Karla Marxe a Bedřicha Engelse. Knihovnický a bibliografický úvod. = Knihovnik. 4.roč. 1959.

2.no. 42-46.p.

3.no. 84-88.p.

5.no. 142-148.p.

Marx és Engels Műveinek első há-

555. ELIN, V. : Opút zaszluzsivajus-
osij vnimanija. = Bibliotekar'
(Moszkva). 1959. 8.no. 58-59.p.
Figyelemre méltó tapasztalat Le-
nin műveinek propagálásával kapoco-
latban. (9.91)

556. ESZIPOVA, G.: Voszpítuvat' vojn-
sztvujuscsh ateisztov. = Bibliote-
kar' (Moszkva). 1959. 8.no. 28-30.p.
Neveljünk harcos ateistákat.
(9.91)

557. KURJATNIKOVA, G.: Zsivoe szlovo.
= Bibliotekar' (Moszkva). 1959. 1.no.
31-33.p.
Előszóban. Tudományos ateista pro-
paganda a könyvtárakban. (9.91)

558. MALINOV, L.: Naucsno-ateishti-
cseszkaja propaganda v detszkoj
biblioteke. = Bibliotekar' (Moszkva).
1959. 8.no. 27-29.p.
Tudományos ateista propaganda a
zagorszki gyermekkönyvtárban. (9.91)

Műszaki irodalom

CSEHSZLOVÁKIA

L. még 481.

559. Společné zasedání Ústřední kni-
hovnické rady a Slovenské knihovnic-
ké rady. = Knihovník. 4.roč. 1959.
7.no. 205-206.p.
A Központi Könyvtárügyi Tanács és
a Szlovák Könyvtárügyi Tanács közös
ülése (1959. június 25-26.) a műsza-
ki ismeretek tökéletesebb terjeszté-
se és felhasználása tárgyában. (9.93)

560. ZLÁ, Jiřina: K problémim práce
s technickou literaturou v knihovně
Vysoké školy báňské. = Knihovník. 4.
roč. 1959. 6.no. 171-173.p.
A műszaki irodalommal való foglal-
kozás kérdései a Bányászati Főisko-
la könyvtárában. (9.93)

SZOVJETUNIO

561. Propaganda tehniczeszkoj lite-
raturü - dosztojnoe meszto. = Bib-
liotekar' (Moszkva). 1959. 9.no. 1-
6.p.
Méltó helyet a műszaki irodalom
propagandájának! (9.93)

562. ZADERMAN, L.: Propaganda litera-
turü po himii szredi szpecialisztov.
= Bibliotekar' (Moszkva). 1959. 1.no.
18-23.p.
A kémiai irodalom propagandája a
szakemberek körében. (9.93)

Mezőgazdasági irodalom

CSEHSZLOVÁKIA

563. FERÍK, Michal: Poslanie a vyu-
živanie pol'nohospodárskej odbornej
literatury. = Citatel'. 8.roč. 1959.
6.no. 247-249.p.
A mezőgazdasági szakirodalom ren-
deltetése és felhasználása. (9.94)

564. Otázky zemědělství v popředí
zájmu. = Knihovník. 4.roč. 1959.
5.no. 129-134.p.
Előterben a mezőgazdaság kérdései
(9.94)

565. Pomoc pol'nohospodárstvu - na-
ša spoločna úloha. = Citatel'. 8.roč
1959. 2.no. 49-57.p.
A mezőgazdaság segítése - a könyv-
tárak közös feladata. Nyitrai, po-
zsonyi, kassai, losonci könyvtárak
munkájából. (9.94)

566. ŠANDOVÁ, Alena: Pomoc lidových
knihoven zemědělskému hospodárství.
= Knihovník. 4.roč. 1959. 3.no. 70-
71.p.
Hogyan segítik a közművelődési
könyvtárak a mezőgazdaságot? (9.94)

Ismeretterjesztő irodalom

NÉMET DEMOKR. KÖZTÁRSASÁG

567. Polytechnische Schule - polytechnische Bibliothek. = Bibliothekar(Berlin). 13.Jg. 1959.5.no. 571-573.p. Illusztr.
Politechnikai oktatás - politechnikai könyvtár. (9.95)

568. STAPS, Wolfgang : Überlegungen zur Arbeit mit der Sach- und Fachliteratur. = Bibliothekar(Berlin) . 13.Jg. 1959. 2.no. 145-150.p.
Gondolatok az ismeretterjesztő és szakirodalommal való könyvtárosi munkáról. (9.95)

NÉMET SZÖV. KÖZTÁRSASÁG

569. ANDRAE, Fridrich: Das Sachbuch für Jugendliche. = Bücherei u. Bildung. 11.Jg. 1959. 6.H. 256-262.p.
Ismeretterjesztő könyvek fiatalok számára. (9.95).

LENGYELORSZÁG

570. JANKOWERNY, Wojciech: Wykorzystanie literatury popularnonaukowej w bibliotekach gromadzkich. = Bibliotekarz. 26.rqk. 1959. 7/8.no.227-232.p.
Az ismeretterjesztő irodalom használata a községi könyvtárakban. (9.95)

Ifjúsági irodalom

NÉMET DEMOKR. KÖZTÁRSASÁG

571. RENN, Ludwig : Von der seelischen Basis der Kinderliteratur. = Bibliothekar(Berlin). 13.Jg. 1959 . 2.no. 143-144.p. Illusztr.
A gyermekirodalom lelki alapjairól. A berlini Deutsche Staatsbibliothek gyermekkönyv- kiállításának megnyitáson elmondott beszéd. (9.97)

SZOVJETUNIÓ

572. LEVINA, O. : Voszpitüvat' u detej kulturu cstenija. = Bibliotekar'(Moszkva). 1959. 3.no. 49-52.p.
Fejlesszük a gyermekkönyvtárak kultúráját!

USA

L.525.

Szépirodalom

LENGYELORSZÁG

L. 519.

SZOVJETUNIÓ

573. RUMANOVA, L.: Csteniem hudozsosztvennoj literaturü muzsno rukovodit'. =Bibliotekar'(Moszkva).1959. 2.no. 36-42.p.
Íranyítsuk a szépirodalom olvasását! (9.98)

Helyismereti irodalom

SZOVJETUNIÓ

L. még 584,587,589.

574. LÜSZOV, V.: Propagandiruem mesznie izdania. = Bibliotekar'(Moszkva). 1959. 5.no. 37-38.p.
A helyismereti kiadványok propagandája. (9.99)

575. SZÜCSEVA, L. Ju. : Propaganda kraevedeseszkaj literaturü v Kujbüsevszkaj oblasztnoj biblioteke. = Szov.Bibliogr. 1959. 4/56/. 37-45.p.
A helyismereti irodalom propagandája a Kujbüsevi Megyei Könyvtárban (9.99)

BIBLIOGRÁFIAI MUNKA

BULGÁRIA

576. BOROV, T. : Bibliographical activities in Bulgaria, 1955-58. = Unesco B.Libr. 13.vol. 1959. 7.no. 151-153.p.
Bibliográfiai munka Bulgáriában. (10.) 1955-58.

NÉMET DEMOKR.KÖZTÁRSASÁG

577. Bibliographische Planung 1959. = Bibliothekar(Berlin).13.Jg. 1959. 2.no. 130-134.p.
Az NDK 1959. évi bibliográfiai tervéről. (10.)

578. Bibliographische Vorhaben der Bibliotheken der Deutschen Demokratischen Republik. = Bibliothekar (Berlin). 13.Jg. 1959. 5.no. 577-585.p.
Az NDK könyvtárainak 1959.évi bibliográfiai terve. (10.)

SZOVJETUNIO

579. FRADKINA, Z. : Konferencija po voproszam bibliografii. = Bibliotekar'(Moszkva). 1959. 5.no. 57-58.p.
A bibliográfia kérdéseivel foglalkozó konferencia (1959. febr. 9-12.) (10.)

Nemzeti bibliográfia

CSEHSZLOVÁKIA

580. NABATOVA, M.B. : Sbornik "Cseszkaja bibliografija." = Szov.Bibliogr. 1959. 4/56/. no. 133-137.p.
A "Česká bibliografie" című gyűjtemény első kötetéről. (Megj.Prága, 1959.) (10.1)

581. ŠIMÁČEK, Otto : Bibliografie "Články v českých časopisech" a politika. = Knihovník. 4.roč. 1959. 2.no. 49-51.p.
A "Články v českých časopisech" (Cseh folyóiratok re...

NÉMET DEMOKR.KÖZTÁRSASÁG

L. 620.

Ajánló bibliográfia

CSEHSZLOVÁKIA

L. 592.

KINA

L. 593.

SZOVJETUNIO

L. 594.

Szakkbibliográfia

L. még 333,375,392.

582. Les bibliographies internationales spécialisées courantes françaises ou à participation française. = B.Bibl.Fr. 4.ann. 1959. 1.no. 55-56.p.

Franciák által vagy franciák részvételével készített kurrens nemzetközi szakkbibliográfiák nyilvántartásának előkészítő munkálatai. Beszámoló. (10.3)

583. FONOTOV, G. : Otsztajuscij ucaszatok bibliografii. = Bibliotekar'(Moszkva). 1959. 5.no. 44-45.p.

A nemzetközi kérdésekkel foglalkozó bibliográfiák hiányosságairól. (10.3)

Helyismereti bibliográfia

SZOVJETUNIO

584. BUCSENKOV, A.N. : Szoderzsanie ponjatija "kraevedcsezskaja literatura". = Szov.Bibliogr. 1959.4/56/. no. 19-25.p.

A "helyismereti irodalom" fogalma. (10.4)

585. GORBACSEVSZKAJA, N.F.: Zadacsi central'nüh bibliotek v oblaszti kraevedcseszkoj bibliografii. = Szov.Bibliogr. 4/56/.no. 11-18.p.
A központi könyvtárak feladatai a helyismereti bibliográfia terü-
letén. (10.4)

586. NIKOLAEV, V.A.: Kraevedcseszkijszpravocsno-bibliograficseszkoj apparat v oblasztnüh bibliotekah. = Szov.Bibliogr. 1959. 4/56/.no. 26-36.p.
Helyismereti bibliográfiai tájé-
koztató apparátus a megyei könyvtá-
rakban. (10.4)

587. Polozsenie o kraevedcseszkoj rabote oblasztnüh/kraevüh/, reszpublikanszkih /ASZSZR/ bibliotek. = Szov.Bibliogr. 1959. 4/56/.no. 61-64.p.
A megyei /határterületi/, köztár-
sasági/autonóm köztársasági/ könyv-
tárakban folyó helytörténeti munka
jogi szabályozása. (10.4)

588. SZOKOLOVA, V.P.: Kraevedcseszka-
ja bibliografija v Vosztocsnom ot-
delenii Biblioteki Akademii nauk
SzSzsZsR. = Szov.Bibliogr. 1959.
4/56/.no. 59-60.p.
Helyismereti bibliográfia a Szov-
jetunió Tudományos Akadémiájának Ke-
leti Osztályán. (10.4)

589. USZPENSZKAJA, V. E. : Kraeved-
cseszkaja rabota Gor'kovszkoj ob-
lasztnoj biblioteki. = Szov.Bib-
liogr. 1959. 4/56/.no. 51-54.p.
Helyismereti munka a gorkiji Me-
gyei Könyvtárban. (10.4)

590. VADIKOVSZKAJA, L.M. : O nekoto-
rüh naszucschnüh voproszah kraeved-
cseszkoj bibliografii. = Szov.Bib-
liogr. 1959. 4/56/.no. 3-10.p.
A helyismereti bibliográfia né-
hány égető kérdése. (10.4)

591. VOJHANSZKAJA, I.N.: Obszluzsi-
vanie csitatelej po voproszah krae-
vedenijsa v Kirovszkoj oblasztnoj
biblioteki. = Szov.Bibliogr. 1959.
4/56/.no. 46-50.p.
A helyismereti kérdésekkel kapcso-
latos olvasószolgálat a kirovi Me-
gyei Könyvtárban. (10.4)

Bibliográfiaiák

CSEHSZLOVÁKIA

592. HUSÁR, Jozef; Čo zlepäit v bib-
liografických prilohách "Čo čitat'a
študovat'". = Čítatel'. 8.roč. 1959.
5.no. 197-201.p.
Mit kell megjavítani a "Čítatel'"
c. folyóirat "Čo čitat' a študovat'"
(Mit olvassunk és tanuljunk) c.bib-
liográfiai mellékletben? (10.8)

KINA

593. SOKIN, A.M.: Bibliograficsesz-
kaja gazeta v Kitae. = Szov.Bib-
liogr. 1959. 4/56/.no. 131-133.p.
Bibliográfiai folyóirat Kinában.
(Cime: "Csuban Szjaoszi"). (10.8)

SZOVJETUNIÓ

594. FEDOTOV, P. : O zszurnale "Csto
csitat'". = Bibliotekar' (Moszkva).
1959. 7.no. 59-60.p.
A "Csto csitat'" (Mit olvassunk) c.
folyóiratról. (10.8)

DOKUMENTÁCIÓ. SZAKIRODALMI TÁJÉKOZTATÁS

I. még 463,503.

595. ANSTEX, Edgar: Choosing the medium: presentation through non-print media. = Aslib Proc. 11.vol. 1959. 8/9.no. 213-218.p.

Hogyan találjuk meg a megfelelő személyt a nem sajtó, hanem előadás, rádió, televízió, kiállítás stb. útján történő információ-közlés anyagának összeállításához?

(11.)

596. ADKINSON, Burton W.: Der gegenwärtige Stand behördlicher Vorhaben für wissenschaftliche Information in den Vereinigten Staaten von Nordamerika. = Nachr. Dok. 10.Jg. 1959. 2.no. 53-59.p.

A tudományos tájékoztatásra vonatkozó hivatalos tervek jelenlegi állása az Északamerikai Egyesült Államokban.

(11.)

597. FINK, Dan: International co-ordination and co-operation of documentation services. Exemplified by Building Documentation. = T. Dok. 15.arg. 1959. 4.no. 37-43.p.

A dokumentációs szolgálat nemzetközi összehangolása és együttműködése az építésügyi dokumentáció példájának nyomán.

(11.)

598. GROLIER, Eric de: La conférence internationale sur l'information scientifique. (Washington, 16-21 novembre 1958.) = B. Bibl. Fr. 4. ann. 1959. 1.no. 3-19.p.

A Nemzetközi Tudományos Tájékoztatási Konferencia. (Washington, 1958. november 16-21.)

(11.)

599. MEYER, Erich: Zerlegung von Patentansprüchen. = DFW. 7.Jg. 1959. 6.H. 207-208.p.

Szabadalmi igény bejelentések elemzése.

(11.)

600. MEYER, Erich: Zur Klärung der Verständigung auf dem Gebiete der Patentedokumentation. = DFW. 7. Jg. 1959. 6.H. 193-196.p.

Fogalmi tisztázás a szabadalmak dokumentációja területén.

(11.)

601. FREISHER, H. - RAU, G. - BUSCH, R.: Literatur-Aufbereitung und Verfahren zur maschinellen Dokumentation. = Nachr. Dok. 10.Jg. 1959. 2. no. 70-73.p.

Szakirodalom feldolgozása a gépi dokumentáció céljaira.

(11.)

Fordítás

602. GAMALEJA: Das Fachbuch als Grundlage für die wissenschaftliche Fachwortarbeit. = Fremdsprachen. 1959. 1.no. 1-4.p.

A szakkönyv, mint a tudományos fordítói munka alapvető segédeszköze.

(11.4)

603. MATTHEWS, Rhys: The translating industry. = Aslib Proc. 11.vol. 1959. 3 no. 64-76.p.

A fordítás mint iparág.

(11.4)

604. Zur Diskussion über Gebührensätze für Dolmetscher und Übersetzer. = Fremdsprachen. 1959. 1.no. 8-11.p.

A tolmácsok és fordítók díjazásának vitájához.

(11.4)

Irodalomkutatás

605. KOFNOVEC, Ladislav: Metodika provádění literárního průzkumu. = Knihovnik. 4.roč. 1959. 6.no. 174-181.p.

Az irodalomkutatás módszertana.

(11.5)

Referálók és bibliográfiai folyóiratok

CSEHSZLOVÁKIA

606. KOFNOVEC, Ladislav : Nutnost koordinace vydávaných informáčné dokumentačních bulletinů. = Knižovník. 4.roč. 1959. 1.no. 20-23.p.

A közreadott dokumentációs tájékoztató bulletinnek koordinálásának szükségessége. (11.6)

607. NOVÁK, Zdenek: Permanentes Register einer Referatzeitschrift. = DFW. 7.Jg. 1959. 4.H. 121-122.p.

Kurrens decimális szakutató egy referáló-laphoz. (Textilmaschinen - Referatzeitschrift.) (11.6)

Figyelőszolgálat

608. SMITH, J.Wardley: The application of information to the furniture industry. = Aslib Proc.11.vol.1959. 3.no. 59-63.p.

A tájékoztató szolgálat megszervezése a bútoripar számára. (11.7)

SZOVJETUNIÓ

609. PETROVSZKAJA, L.N. - KOGANZON, B. Sz. : Vüpolnenie tematicseszkih szpravok Centralnoj politehnicsezkoj bibliotekoj. = Szov.Bibliogr. 1959. 4/56/.no. 73-78.p.

A Központi Politechnikai könyvtár téma-figyelő szolgálat. (11.7)

Egyéb dokumentációs szolgáltatások

610. DRAHEIM, Walter: Dokumentation und Sammlung von Abbildungen unter besonderer Berücksichtigung des Bauwesens. = Dokumentation. 6.Jg.1959. 3.H. 65-73.p. Illusztr.

Műszaki rajzok és ábrák dokumentációja és gyűjtése, különös tekintettel az építésügyre. (11.8)

611. ELSNER, Hermann A.: Schnellinformation über verstecktes Schrifttum aus Zweitquellen. = DFW. 7.Jg. 1959. 4.H. 119-120.p.

Gyorstájékoztató a rejtett irodalomról, a másodlagos források (bibliográfiák, referálólapok) alapján. (11.8)

612. HETRICK, John M.: The distribution function in documentation. = Spec. Libr. 50.vol. 1959. 5.no.193-195.p.

A dokumentációs anyag kézbejuttatása. (11.8)

Dokumentációs központok és intézmények

HOLLANDIA

613. LOOSJES, Th.P. : Organisation und Dienste der holländischen Dokumentationszentrale für die Landwirtschaft. = Nachr.Dok. 10.Jg. 1959. 2.no. 59-65.p.

A holland mezőgazdasági dokumentációs központ szervezete és szolgáltatásai. (11.9)

KINA

614. LI SÜ: Das Zentrum für wissenschaftliche und technische Information in der Volksrepublik China. = Dokumentation. 6.Jg. 1959.2.H.45-47.p. Illusztr.

A tudományos és műszaki tájékoztatás központja a Kínai Népköztárságban. (11.9)

NÉMET DEMOKR.KÖZTÁRSASÁG

615. SENKPIEL, Eva-Maria: Sozialistischer Wettbewerb innerhalb der Dokumentationsstellen der Deutschen Bauakademie. = Dokumentation. 6.Jg. 1959. 3.H. 90-91.p.

A Német Építészeti Akadémia dokumentációs intézményei közötti szocialista versenyről. (11.9)

NÉMET SZÖV.KÖZTÁRSASÁG

616. HARTH, Robert : Kostensparende Planung und Organisation einer Dokumentationsstelle. = Nachr.Dok. 10.Jg. 1959. 2.no. 75-85.p. Bibliogr. 84-85.p.

Takarékos tervezés és szervezés a dokumentációs intézménynél. (11.9)

617. KRIEG, Hans : Anregungen zur Aufstellung einer Gebührenordnung für Dokumentationsstellen. = Nachr.Dok. 10.Jg. 1959. 2.no. 87-90.p.

Javaslatok dokumentációs intézmények díjszabályzatának megállapítására. (11.9)

KÜLÖNGYŰJTEMÉNYEK

Időszaki kiadványok

618. THORNTON, H. : Is the circulation of periodicals desirable? = Aslib Proc. 11.vol. 1959. 4.no. 106-107.p.

Kivánatos-e a periodikák köröztetése? (12.3)

Térképek

619. WHITE, Robert C. : The ideal arrangement for maps in a library. = Spec.Lib. 50.vol. 1959. 4.no. 154-161.p. Illusztr. Bibliogr. 161.p.

Térképek ideális elhelyezése a könyvtárakban. (12.42)

Hangfelvételek

620. DRAHEIM, Walter : Sammlung und Verzeichnung von Wortschallplatten. = Dokumentation. 6.Jg. 1959.2.H.55-56.p. Illusztr.

Szöveges hanglemezek gyűjtése és nyilvántartásba vétele a lipcsei Deutsche Bücherei-ben. Bibliográfiai feltárásuk 1959-től a Deutsche Nationalbibliographie külön mellékletében. (12.8)

621. TOLMAN, Mason : Literature in sound for the library. = Libr.J. 84.vol. 1959. 2.no. 147-149.p.

Szöveges hanglemezek és hangszalagok a könyvtárban. (12.8)

Mikro- és fénymásolatok

622. TISCHER, Hans : Archivierung, Ordnung und Auswertung von Mikrofilmen durch Verwendung einer neuen deutschen Mikrofilmkarte. = DFW. 7.Jg. 1959.4.H. 129-130.p. Illusztr.

Mikrofilmek lyukkártyán való tárolása, rendezése és szelekciója. (12.9)

IRÁS ÉS KÖNYV

Könyvkiadás

LENGYELORSZÁG

623. Książka w piętnastolecie Polski ludowej w porównaniu ze stanem przedwojennym. = Bibliotekarz. 26. rok. 1959. 7/8.no. 193.p.

A könyv útja a Népi Lengyelország fenntartásának 15 éve alatt. A háború előtti állapotok...

NÉMET DEMOKR.KÖZTÁRSASÁG

L. 635.

NÉMET SZÖV.KÖZTÁRSASÁG

624. LORENZ, Michael : Auch das Jugendbuch ist ein Politikum. = Bücherei u.Bildung. 11.Jg. 1959. 6.H. 281-285.p.

...könyv is politikai

625. SCHMIDT, Hans : Wird das Roll-
buch sich einen Platz in der Welt
erobern? = DFW. 7.Jg. 1959. 4.H.
108-111.p. Illusztr.
Van-e jövője a tekereskönyvnek?
(13.3)

Könyvkereskedelem

NÉMET DEMOKR.KÖZTÁRSASÁG

626. RIEDEL, Hans: Licht und Schat-
ten. = Bibliothekar(Berlin). 13.Jg.
1959. 1.H. 28-34.p.
Fény és árny.Az 1958-as könyvhét.
Karl-Marx-Stadt példája.
(13.4)

NÉMET SZÖV.KÖZTÁRSASÁG

627. SCHRÄFEL, Johannes: Die Frank-
furter Bücherwelle 1959 und die
Werksbüchereien. = DFW. 7.Jg.1959.
6.H. 189-192.p.
Az 1959-es frankfurti nemzetközi
könyvvásár (1959. okt.6-12.) és az
üzemi könyvtárak.
(13.4)

A SZELLEMI MUNKA ÉS TECHNIKÁJA

630. ROBERTSON, A.B.: Technical edi-
ting. = Aslib Proc. 11.vol. 1959.
8/9.no. 207-212.p.
Műszaki cikkek sajtó alá rendezé-
se.1959. május 8-án Londonban a mű-
szaki tájékoztatásról tartott kon-
ferencián elhangzott előadás.
(14.)

631. WALDIN, Heinz : Die Arbeitsge-
staltung als Grundlage wirtschaftli-
cher Forschungsarbeit. = Nachr.Dok.
10.Jg. 1959. 2.no. 85-87.p.
A helyes munkamódszer mint a ku-
tatómunka gazdaságosságának alapja.
(14.)

Rövidítések

SZOVJETUNIÓ

632. Abkürzungen im Russischen. =
Fremdsprachen. 1959. 1.no. 28-32.p.
Fontosabb orosz rövidítések és
feloldásuk.
(14.31)

SZOVJETUNIÓ

628. FADEEVA, E. - FERNANDESZ, H. : K
nedele detszkoj knigi. = Bibliote-
kar*(Moszkva). 1959. 2.no. 53-56.p.
A gyermekkönyvhétről.
(13.4)

Könyvtörténet

629. VOGEL, Paul Heinz : Slavische,
Baskische, Kymrische und Ungarische
Bibeldrucke des 15. und 16. Jahrhun-
derts. = Libri. 9.vol. 1959. 1.no.
31-37.p.
Szláv, baszk, walesi és magyar
nyelvű biblia-kiadások, nyomtatott
bibliák a 15. és a 16. században.
(13.8)

Könyvtári és dokumentációs szabványosítás

633. GÜNTHER, Alfred : Some remarks
on the size of library catalogue
cards. = Unesco B.Lib. 13.vol.
1959. 7.no. 154-155.p.
Néhány megjegyzés a katalóguscé-
dulák méretéről.
(14.3)

NÉMET DEMOKR.KÖZTÁRSASÁG

634. BRAUNE, Günther : Gesetzliche
Masseinheiten und genormte Formel-
zeichen, ihre Bedeutung für die Do-
kumentation. = Dokumentation. 6.Jg.
1959. 3.H. 73-77.p. Bibliogr.77.p.
Hivatalos mértékegységek és szab-
ványosított jelölésük jelentősége
a dokumentáció szempontjából.
(14.3)

635. GOSSOW, Karl: Noch einmal gründ-
lich überprüfen... = Börsenblatt
(Leipzig). 126.Jg. 1959. 36.no. 584-
585.p.

Még egyszer alaposan felül kell
őnyvek és brosurák

TARTALOMJEGYZÉK

A szovjet könyvtárügy helyzete és megjavításának módjai. A Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottságának határozata	3-8.
A közművelődési könyvtárak fejlődése az NDK-ban (1947-1958.)	9-14.
Schumann, Wolfgang: Távlatok - tervek - problémák a közművelődési könyvtárhálózat hétéves tervével kapcsolatban .	15-29.
Kéziratgyűjtemények Nemzeti Központi Katalógusa a Library of Congress-ben	30-32.
Moldoveanu, V.: A könyvtári munka gazdaságosságának kérdései	33-39.
A szabadpolc-rendszer bevezetése a közművelődési könyvtárakban	40-42.
Jankilevics, E.: Válasz a szabadpolc-rendszerrel kapcsolatban felmerült kérdésekre	43-45.
Bolay, Karl Heinz: A dán és svéd könyvtárügy számokban	46-50.
Könyvtári és dokumentációs szakirodalom	51-80.

KÖNYVTÁRI FIGYELŐ 8.sz.

F.k.: dr. Jóboru Magda

Kiadja az Országos Széchényi Könyvtár -
Könyvtártudományi és Módszertani Központ
1959. december 28.

Példányszám: 450.

Készült a KMK házi sokszorosítójában.

(Bp. VIII. Múzeum u.3.)

Az Országos Könyvtárügyi Tanács 1958 év végén két kiadvány-sorozatot indított "Az Országos Könyvtárügyi Tanács Kiadványai" és "Könyvtárosok tapasztalatcseréje" címmel. Eddig megjelentek:

AZ ORSZÁGOS KÖNYVTÁRÜGYI TANÁCS KIADVÁNYAI

- 1.sz. (Gombocz István): Az UNESCO bibliográfiai munkája. Bp. 1958. 62 p.
- 2.sz. (Takács József): A könyvtári szolgálat jogi szabályozása. Bp. 1958. 303 p.
- 3.sz. (Berlász Jenő): Kéziratok katalogizálása. Bp. 1958. 112 p. /Utánnnyomás 1959./
- 4.sz. (Andréka Pálné-Czellár Ferenc): Műanyag- és rokoniparok osztályozása. Bp. 1958. 81 p.
- 5.sz. (Nagy Julia-Vagács András): Térképek katalogizálása. Bp. 1958. 64 p. /Utánnnyomás 1959./
- 6.sz. (Póssonyi Erzsébet): Kisnyomtatványok könyvtári kezelése. Bp. 1958. 41 p. /Utánnnyomás 1959./
- 7.sz. (Vécsey Jenő): A zeneművek könyvtári cimleírása. Bp. 1958. 48 p. /Utánnnyomás 1959./
- 8.sz. Veredy Gyula: A könyvtári osztályozás újabb kérdései, különbs tekintettel a tizedes rendszer fejlődésére. Bp. 1959. 60 p.)
- 9.sz. Domanovszky Ákos: A könyvtári cimleírás irányelvei és a testületi szerző. Bp. 1959. 74 p.
- 12.sz. Sz.Németh Mária: A központi folyóirat címjegyzék kérdései. Bp. 1959.

KÖNYVTÁROSOK TAPASZTALATCSERÉJE

- 1.sz. Külföldi tanulmányutak 1957. Bp. 1958. 99 p.
- 2.sz. Külföldi tanulmányutak 1958. Bp. 1959. 198 p.

A kiadványok beszerezhetők:

Á.K.V. Könyvtárellátó, Budapest. VI. Népköztársaság utja 16.